



ЮНАК

СЕРПЕНЬ — ВЕРЕСЕНЬ 1969 AUGUST — SEPTEMBER



● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Христина Велигорська, пл. сен. Тит Геврик, Богдан Певний, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, ст. пл. Іриней Юрчук і Марія Юркевич. ● На обгортці: Монтаж світлин із щорічної "Школи Булавних". На 1-й горішній світлині зправа — провід і інструкторки, на інших трьох світлинах учасниці "Школи Булавних". Усі світлинні цього монтажу, як теж монтажу на 9-й стор. виконали пл. роз. Юрій Кузьмович і ст. пл. Спенка Юрчук. ● У віконці на обгортці: Проект відзначки для учасниць "Школи Булавних", який виготовила ст. пл. Лариса Мельник із Ньюарку і який одержав на конкурсі перше місце.

З М І С Т

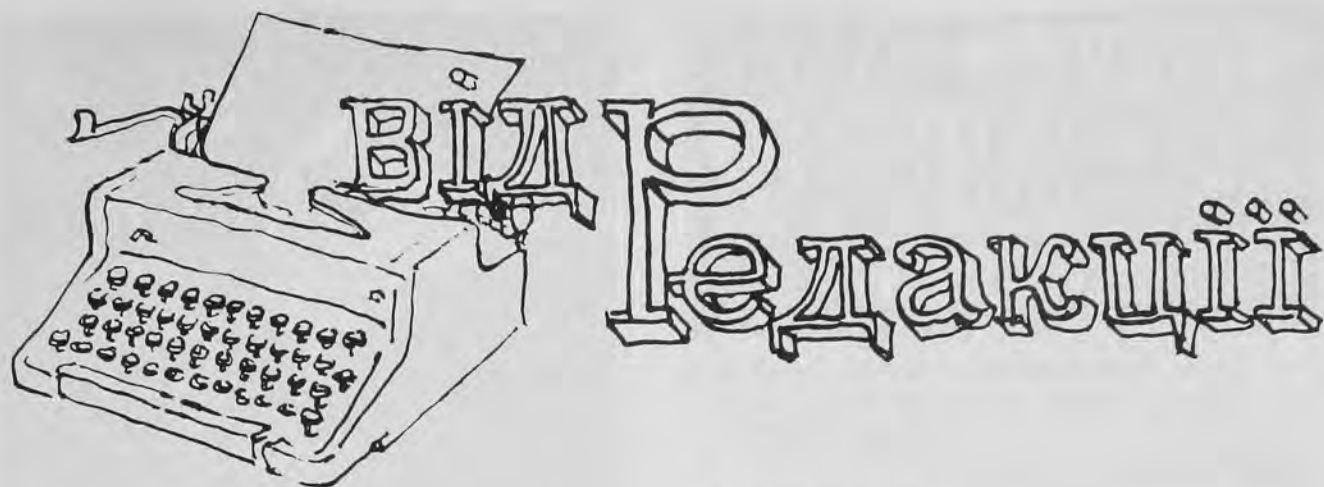
Сторінка

- 1 Від Редакції
- 1 Дзвінка: Не раз я високо думками літаю...
- 2 Подруга Гребля: Гутірка з юними друзями про св. Ольгу
- 3 Л. Храплива: Княгиня Ольга
- 4 ** Никифор, світової слави маляр-самоук
- 6 О. Винницька: Зробімо пластовий іспит совісті!
- 7 Пл. сен. Каліф: У розшуках за укритим талантом
- 7 Наша пошта
- 8 О. Кузьмович: У зустрічі із теплом молодих сердець
- 10 Л. Ю.: Ватра присвячена Юрієві Липі
- 11 О. Кузьмович: На службі науки для добра людства
- 12 О. К.: Незабутній день
- 13 Л. Бекерська: Зберігаймо рідну мову
- 14 Привіти з таборів для "Юнака"
- 16 Йонтек, Ч-ць: Образки із В'єтнаму
- 17 Л. Зілинська: Квітка щастя
- 18 Журналістична діяльність юнацтва — "молоде перо"
- 23 Ю. Ткач: Несподівані гості
- 24 Ю. Балько: Наша прогулянка до фабрики паперу
- 25 Г. Сокіл і О. Човган: Таборові образки
- 27 Хроніка і "усміхнися!"
- 28 Адміністративні оголошення

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Еліїв. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.00, Німеччина — 10 н. м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.



МОЛОДЕ ПЕРО

Дорогі Подруги і Друзі!

Після довгих тижнів вакаційного дозвілля Ви входите знову у шкільний рік, щоденні зайняття і пластову працю в містах і домівках.

Ваші думки ще кружляють, напевно, біля недавно пережитого, у Ваших вухах гомонить таборова пісня і шум лісу, а Ваші серця повні споминів і мрій.

Ці спомини спільних пригод і переживань, цікавих мандрівок і подорожів будуть ще довго темою Ваших розмов і думок та темою Ваших дописів до «Юнака».

У цьому першому, після літнього відпочинку, числі Вашого журналу Ви знайдете вже неодну картину із недавнього таборування, але чергові числа принесуть Вам ще більше таких близьких для Вас спогадів, світлин, вражень і думок Вашого пера та з Вашого життя.

Переглядаючи в останньому часі сотки відповідей в анкеті-запитнику на тему змісту «Юнака», що була поміщена у «Юнаку» з грудня м. р., ми ствердили, що найбільше популярним є бажання читати про себе і про своїх однолітків, подруг і друзів, оглядати світлини з пластового юнацького життя та мати широкий і вичерпний його огляд.

Ми розуміємо це бажання наших читачів і хочемо його, по змозі наших сил, якнайкраще задоволити.

Тому кожна навіть найменша вістка про Ваше життя і Ваше пластування знайде завжди дорогу до сторінок «Юнака». Ви, однак, Дорогі Подруги і Друзі, мусите нам в цьому ділі допомагати і пересилати до нашої редакції дописи, світлини, спроби своєї творчості тощо. Старайтеся, щоб із кожного пластового осередка, з кожного табору, з кожної закутини світу, де живуть наші пластуни, приходили до нас вістки.

Тільки тоді зможемо наш журнал мати таким, яким Ви хотіли б його бачити, і зможемо відповідно укладати його зміст.

Ваша редакторка

*Не раз я високо думками
Літаю десь по небесах,
Тоді в душі мені так легко,
Душа моя — немов той птах!*

*Та є і дні, коли прибита
Лежу я гнило на землі,
Довкола мене дим, задуха,
І вся душа — немов у млі.*

*У дні ті мучуся я, ридаю,
І дим той в очі аж пече.
Та вже десь родиться надія —
Війне вітрець — дим утече!*

*Тоді, тоді напну я крила,
Чоло піднесу догори,
Бо вірю — в мене буде сили
До життєвої статі гри, —*

*Бо там в просторах сонце світить,
Без диму вітер там гуля!
О, там — туди, де сонце ясне,
Там жде мене моя мета!*

Дзвінка



ГУШІРКА

З ЮЦИМИ

ДРУЗЯМИ

"Хто не шанує видатних людей свого народу, той сам не гіден пошани".

(Максим Рильський)

Дорогі Юні Друзі і Подруги!

Хоча сьогодні чимало людей вважають, що минуле не має такої цінності як майбутнє, а проте, як каже Валеріян Підмогильний, «основне в нації — це спогад. До нації прилучається тільки той, хто психічно з'єднався з минулим». Тому ми сьогодні помандруємо уявою аж у десяте сторіччя. Цього року минає 1000 років від смерті княгині св. Ольги. Треба нам познайомитися ближче із цією величною постаттю, щоб могли належно оцінювати її значення для нашого народу. А оцінивши вартість того, що вона дала українській духовості, полюбимо її індивідуальність, а з тим і наше минуле, будемо краще цінувати його і відкривати щораз то більші цінності в ньому.

Що відомо із життя св. Ольги?

Ім'я її — скандинавського походження (Ольга — Гельга). Може була вона дочкою князя варязького роду. Легенда каже, що вона була селянською дівчиною, помагала батькові у праці при пороні. Літопис подає, що була родом із Пскова, города на півночі Новгородських земель. Бувши дружиною князя Ігоря, мала вона і велику пошану, бо князь дав їй в управу город Вишгород. Коли 944 р. Ігор послав посольство до Греції, то поруч з його представником їхав і посол від Ольги. Долю Русі після трагічної смерті Ігоря двадцять руських князів, провідників окремих племен, віддали Ользі. Княжила вона 19 років (945 — 964). Легендарні розповіді про її боротьбу з деревлянами свідчать про великі здібності княгині, про глибоку вірність своєму чоловікові (деревляни пропонували їй одруження із їхнім князем Малом), про її відвагу, сильну волю та енергію.

Року 957 Ольга відвідала Царгород з великим почтом (12 жінок княжого роду, 18 жінок її двору, 22 послы, 42 представники купецтва, 12 перекладачів і священник Григорій).

Літопис оповідає про паради з нагоди приїзду Ольги на царськему дворі Константина Порфирородного. Вітали княгиню та її почет цар, його родина і двір, була виміна подарунками і дипломатичні переговори. Ми не знаємо мети по-



Київська княгиня — св. Ольга
Малюнок Василя Дадинюка.

їздки, але у висліді її був повний політичний дисонанс між обома державами.

У 959 році княгиня Ольга вислала посольство до німецького короля Оттона I-ого. Просила його прислати до Києва єпископа та священників. Але, коли кн. Ольга передала провід державою своєму синові, Святославові, у Києві взяли верх поганські елементи, які прагнули воєнних успіхів, а не мирної політики, щоб плекати християнські чесноти в народі. Перший висвячений у Німеччині і призначений для Русі єпископ помер, а його наступник прибув до Києва 961 р. Та його місія в Києві була безуспішна, він повернувся в Німеччину.

Ольга не схвалювала походів Святослава, бо через них був культурний застій, коштувало це великих жертв у людях, загрожувало безпеці самого Києва. Смерть захистила Ольгу від оглядання катастрофи київської армії та смерті Святослава.

Померла Ольга в Києві. Умираючи, заборонила робити поганську тризну над собою. Культ Ольги прищепився спонтанно від самої смерті, бо вже в XI сторіччі українська церква стала уважати її святою, «блаженною, ранньою зорею», тобто предтечею християнства на Русі. Внук

Велич Ольги

Наші, українські, а також грецькі та німецькі хроніки подають різні дані про обставини хрищення Ольги. Найправдоподібніше, що вона стала християнкою незабаром після смерті Ігоря. Можна думати, що християнство стало для сильної духовності Ольги психічною konieczністю після трагічних переживань смерті Ігоря і боротьби з деревлянами. Хоча в Києві були християнські церкви значно раніше, а християнство було толероване, однак, воно не було популярне серед провідників держави. На тлі цього стану можемо уявити, яким світлим розумом, проглядністю у майбутнє, якими чеснотами і силою духа мусіла відзначатися Ольга, приймаючи християнство. Історія життя кн. Ольги свідчить, як бачимо, про те, що вона посвятила себе Богові, державі, синові та внукам. Хоча могла заспокоїти свої амбіції, будучи володаркою, але душа її шукала найвищих цінностей. Вона знайшла їх у вірі в «Одного і Правдивого» і заспокоїлась благодаттю світла Христової науки.

Правління Ольги наче яскравий промінь освітлює цілу добу, указує шляхи для її наступників. Брак історичних даних доповнюють легенди. Народня уява створила чарівний і величний образ, що поєднує в собі всі найкращі прикмети, а це спонукало великою мірою церкву надати йому і німб святости.

3

НИКИФОР

СВІТОВОЇ СЛАВИ МАЛЯР-САМОУК

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ

Вулицею Криниці іде жебрак. На його грудях табличка і напис із проханням про милостиню, через плече перевішена торбина. За ним гурт дітей, вони збиткуються, глузують з нього. На вулиці лежить порожня коробка із цигарок. Жебрак схиляється, підіймає коробку, підшукує відповідне місце, сідає, виймає з торбини малярське знаряддя і починає малювати. Перехожі похитують головами: «Ото, дурний Никифор»...

Таким пригадують собі відомого сьогодні в цілому мистецькому світі лемківського маляра Никифора колишні мешканці Криниці, центра Лемківщини.

Сам він був невеликий на зріст, кволий, до того ще й хворий туберкульозом, трохи повільний у рухах з утомленими очима і сумним обличчям.



Никифор (1895 — 1968) був сином Марії Дровняк, бідної глухо-німої послугачки. По матері одічив пошкоджені мовні органи і ціле життя важко йому було порозумітись із довікілям. Зате Бог обдарував його талантом малювання. Ним він передавав те, чого не міг висловити мовою. Хоча світ його уяви дуже обмежений — курорт Криниця, село, церква, гори, ліси;

золочені іконостаси, ікони святих, духовенство в мітрах, хрести, хоругви, але все це він відображав тисячами образів, які ніколи не повторювались, завжди оригінальні, завжди повні його підсвідомих інстинктів відчуження краси. Частими мотивами його творчості є зображення Бога у драматичних моментах — Розп'яття, Знесення, Преображення, постаті святих, якими він виявляв свою релігійну свідомість і глибоку шляхетність у сприйманні абстрактного світу.

Він не ходив до школи, не вмів ні читати, ні писати. Жив з милостині та з дрібних грошей, які одержував за свої картини. У 1930 р. «відкрив» Никифора як маляра львівський маляр Роман Турин. Саме завдяки йому Никифор узяв участь у виставці образів малярів-самоуків у Львові. Понад 100 малюнків Никифора було на цій виставці.

Ніхто не вчив Никифора малювати. Ніхто не показував йому творів світового малярства. Єдиними зразками мистецтва, які він мав змогу оглядати, були ікони лемківських церков. Тому дослідники його творчості легко знайшли зв'язки між його картинами та іконами в лемківських церквах. Він не вивчав цих ікон і не переробляв їх, бо ж він не знав законів техніки малярства. Ікони були для нього тільки імпульсом до своєї оригінальної творчості.

Воєнне лихоліття перешкодило розголосові мистецької слави Никифора. Він жив у Криниці, жив з милостині і малював. Після війни поляки насильно вивезли його із іншими лемками на Помор'я. Тричі так його вивозили з різними намірами, але кожного разу Никифор пішки, із торбиною через плече, повертався до улюбленої Криниці. Тут переховувався по опущених лемківських хатах.

Після Другої світової війни Криниця стала у Польщі одним з найпопулярніших туристичних центрів. Туристам подобались картини Никифора, вони їх масово купували. З 1947 року, під опікою польських мистців, малюнки Никифора виставлялися як польське мистецтво по мистецьких виставках спочатку в Польщі, а 1950 року і за кордоном. Кілька разів виставлялися його картини і по містах України. Маляр-самоук із Криниці став темою розмов мистецьких кіл Європи.

Никифор помер у жовтні 1968 року. Простолюда називало його недорікою, був без прізвища, син невідомого батька. Але творчість його принесла йому не тільки розголос, викликала і претенсії як до свого сина не тільки України, але й Польщі та всього культурного світу.

ТВОРЧІСТЬ НИКИФОРА

Він належить до групи т. зв. примітивістів, тобто малярів, які нехтують чи не знають техніки малярства, що розвивалася цілі сторіччя.

Завдяки своєму талантові зумів він розвинути свою власну техніку малювання, зокрема якщо йдеться про перспективу. Ліси і поля, наприклад, — це клітки чи зубчики на зеленому тлі. Поля смугасті, вузькі смуги різноколірових селянських нив. Між горами зигзагоподібні шляхи, бруковані і залізничні. А на них тримається пейзаж. Дороги — улюблена тема Никифора, символічна для його життя. Спочатку малював тільки акварельними фарбами, останнім часом перейшов на кольорові олівці. Улюбленими темами його малюнків було, як ми вже згадували, його довкілля, його «маленький світ», до якого він був так прив'язаний. Малював великі міста і розкішні будівлі. У них є щось особливе, що далеко від традиційної дійсності, — це відтворення «духу» даного місця.

Малював Никифор і портрети. Часто малював стрункого чоловіка у мундурі. Мабуть, так мав би виглядати вимріяний його батько. Одна з постійних тем — це він сам у різних ситуаціях: він іде на роботу, малює, говорить з єпископом, його вітають у сільській хаті, але найчастіше малював цілими серіями сотні криницьких садів, двірців, церковних інтер'єрів, фантастичних міст.

Улюбленими кольорами Никифора були живі кольори неба, глибокі і символічні, достосовані до пори року. В його іконах переважають кольори темно фіолетні, блакитні-зелені та золото-блакитні. Його мистецтво справді примітивне, та воно різниться від малюнків дитини, бо він передає ним свою індивідуальну підсвідомість, таємничу і кольоритну як сама природа Лемківщини і його драматичне життя.

ОЦІНКА МАЛЮНКІВ НИКИФОРА

Про нього написано три книжки, сотні статей, накручено фільми, його ім'я увійшло до енциклопедій. Каталог його найбільшої виставки в «Захенті» (Варшава, 300 творів), був чудовою монографією, підготованою Є. Занозінським. У каталозі цієї виставки перелічені дати 56 інших виставок, індивідуальних і загальних, у яких він брав участь! Його виставки, починаючи з 1938 р. відбулись у Львові, у Варшаві та в багатьох інших містах Польщі, в Амстердамі, Парижі, Лондоні, Флоренції, Римі, Нью-Йорку, у містах Німеччини і Швеції.

Майже в усіх західноєвропейських мистецьких журналах і в щоденній пресі поміщено багато статей з виїмково позитивною оцінкою його творчості. Пишуть про неї з великою прихильністю, а часто з ентузіазмом. Його відзначили медалею як «найкращого мистця в галузі самодіяльного мистецтва». Його мистецтво справді самодіяльне. Він здобув собі славу впертою пра-



Малюнок Никифора: дім, у якому він мешкав.

цею упродовж 30-ти років. Ні в кого він не вчився, тільки з навколишньої природи і зі своєї природженої здібності перетворювати особисті відчуття у кольори і лінії на своїх картинах. Никифор знав, що крім нього є інші художники, сам себе називав ім'ям Матейка (славного польського маляра), але офіційна критика надала йому прізвище Криницький.

Картини Никифора збереглися і в таких наших земляків із Лемківщини, які живуть у США: Степан Пельц, Бруклін, Н.Й., близько 40 картин; Володимир Пасіка, Філадельфія, близько 20 картин; поет Вадим Лесич у Нью-Йорку.

Дорогі Друзі і Подруги! Якщо матимете нагоду оглянути ці картини чи то у приватних збірках, чи на виставці, скористайте з нагоди, щоб познайомитися із цим нашим оригінальним мистцем!

ЩО ПИШУТЬ ПРО НИКИФОРА?

Після смерті Никифора писали багато про нього і його творчість у різних часописах, журналах і книжкових виданнях українською і чужими мовами. Для прикладу передруковуємо оце статтю П. Стефановського п. н. «Остання дорога Никифора», що появилася в одній українській публікації у Польщі.

Криницька громадськість віддала своєму славному маляреві, Никифорові, останню прислугу 12 жовтня 1968 р. Помер він на 73 році життя, перебуваючи в санаторії в Фолюші.



Над могилою Никифора — фото П. Стефановського.

На похорон Никифора прийшли представники місцевої влади, приятелі та прихильники його мистецтва. Над могилою покійного панахиду відправив о. Микола Денько.

Прекрасний був похорон Никифора, мистця, що фізично відійшов від нас у вічність; він залишив нам працю свого життя — свої високохудожні твори, якими збудував собі найкращий пам'ятник.

Над могилою Никифора представник уряду у Криничі так промовляв:

«Никифор перебував у Криничі майже ціле своє життя. Свій талант виявив у малюванні криничьких пейзажів та старої архітектури, зображуючи їх в такий спосіб, який диктувало йому серце і артистичне відчуття. Достоїнства мистецтва, якого був творцем як самородний талант, прославили його ім'я по цілій країні та за кордоном. Сьогодні, неперевершений майstre, віддаємо тобі честь, на яку ти собі повністю заслужив своїми прекрасними творами».

Никифор був у своєму мистецтві оригінальним і неповторним. Малював він щоденно, як влітку, так і взимку. Через ціле своє життя залишився вірним своєму малярському ідеалові. Надхнення і зразки до своєї творчості черпав з народного лемківського церковного малярства та архітектури. Своїх святих одягав в кольорові шати, стеріг їх святості і гідності, а свої пейзажі наповнював особливою поезією.

Дуже багато написано про Никифора. Але для критиків мистецтва та художників і літераторів залишився він назавжди живим.

Великий любитель і популяризатор Никифорового мистецтва, А. Банах, у своїй промові над могилою мистця сказав, між іншими:

«Є люди, які мають право сказати, що з їх смертю вмере якась частина світу. Такою людиною був Никифор. З ним відійшов у минуле фрагмент світового наївного мистецтва».

ЗРОБІМО

ПЛАСТОВИЙ ІСПИТ СОВІСТИ

З початком кожного року кожна людина робить резолюції і пляни на майбутнє. Так і ми на початку кожного пластового року праці повинні застановитися, як разом із запалом працювати, щоб наш курінь був найкращим не лише у США, але на цілому світі.

Зробімо, отже, собі такий іспит совісти і відповіджмо собі щиро на такі питання:

1. Чи тоді, коли гурткова повідомить мене про курінну чи станичну збірку, я радо годжуся прийти, чи, може, я невдоволена із цього?

2. Чи я точно приходжу на збірку, чи жду на наказ, чи, може, підкрадаюся до лави вже в часі програми?

3. Чи коли паде наказ «струнко», я ще далі дискусую про вчорашній іспит або завіршню вечірку?

4. Чи на сходинах голосніше співаю чи говорю?

5. Чи я висловила думку, як поліпшити, оживити і розвеселити курінь, чи лише завжди показую своє невдоволення з існуючого стану?

6. Чи я вже зробила 1-шу, 2-гу чи 3-тю пластову пробу, відповідну до свого віку?

7. Чи маю повний та правильний пластовий однострій?

8. Чи виправдуюся, як треба, перед гуртковою або курінним суддею?

9. Чи частіше опускаю вечірки чи сходини?

10. Чи говорю між нашими по-українському?

12. Чи я вірна Богові та Україні?

Чи помагаю іншим?

Чи живу за пластовим законом і слухаюсь пластового проводу?

Якщо зможемо на всі ці питання відповісти «так» — ось тоді наш курінь буде найкращим!

Пл. розв. Оля Винницька

курінна 28-го куреня УПЮ-ок

ім. Княгині Ольги у Клівленді, США

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й докладно читати, до нього дописувати, приєднувати йому передплатників і збирати пожертви на його пресфонд.

Цю статтю виготовлено за такими матеріалами: стаття О. Волинця п. н. «Лемківський триптих», Український календар, Варшава, 1968 р.; стаття п. н. «Людина на ім'я Никифор», «Шлях Перемоги», число 15-16 з 1969 р., Мюнхен; стаття п. н. «Никифор» за підписом «І. Чм.», що її нам надіслав пл. сен. О. Бережницький з Бофало, США. — Редакція.

У РОЗШУКАХ ЗА УКРИТИМ ТАЛАНТОМ

Чи переживав ти колись будь-яку приємність, коли вдалося тобі зробити щось гарне, на свій спосіб оригінальне, — щось, що було справді ділом твого задуму і твоїх рук? Це міг бути твій малюнок, якийсь предмет зроблений з дерева, якась оригінальна колекція рідкісних природних знахідок, а може навіть твій крадькома написаний вірш. Чи не почувався ти тоді гордим із себе і чи не пробував ти тоді іншими очима поглянути на себе. Хто зна, може і перший раз у твоєму житті. А може належав ти до тих щасливців, яких при якійсь нагоді хтось прилюдно відмітив чи навіть і нагородив за якісь досягнення?

Поставлені тут питання, як ти це вже напевно зрозумів, стосуються до улюбленої розваги («гоббі»), якою багато людей сьогодні користуються у своєму житті. Підкреслюю — користуються, бо із цієї розваги приходить таки не аби-яка користь. Усі ми, молодші і старші, маємо різні щоденні обов'язки і, хочби як радо і старанно ми їх виконували, інколи відчуваємо втому від них. Психологи і лікарі твердять, що кожну людину, що живе чітко визначеним, вузьким і монотонним стилем щоденних зайнять, потребує зміни і відпруження. Це конечно для утримання доброго здоров'я людини. Корисна, цікава і стимулювальна розвага скріплює фізичні і духові сили людини, приносить їй новий доплив енергії та охоти справлятися із своїми щоденними основними обов'язками.

І тому сьогодні незліченне число людей різного віку і різного соціального стану має свої улюблені розваги. Вони різні змістом і формою,

в них різноманітність спонук і цілей, для кожного, хто їх має, вони представляють іншу особливу цінність. Кожна з них — це своєрідна потреба іншої індивідуальності, інший вимір людських зацікавлень і здібностей.

Для молоді ці спеціальні улюблені розваги мають окрему цінність. Кожна з них не лише заповнює юнакові чи юначі вільний від науки час чи, як звичайно говоримо, стримує їх від дурощів, але дає їм змогу поглибити своє знання і особливі зацікавлення та дає нагоду набутися нову цінність вміст. Фотографія, спроби в кераміці, різьбленні або малюванні, роблення з різноманітного матеріалу забавок і прикрас, моделювання і експериментування в хемії і фізиці — це лише частина із того великого і цікавого світу можливостей, що ждуть на твою ініціативу та відвагу, може ще теж на дрібку терпеливості і віри в себе.

Чи уявляєш собі, як інакше, — цікавіше та веселіше — буде виглядати твоя кімната, яка напевно аж до пересадки завалена стандартною гомерційною обстановкою, а може ще й того самого роду «артистичними» прикрасами, — коли в ній опиниться щось інше, свіже та оригінальне, а передусім твоє, справжнє діло твоїх рук. «Шукай, і знайдеш» — каже старовинна приповідка. Тож починати відшукувати свої приховані здібності ніколи не запізно. Спробуй і ти, а багато промовляє за тим, що «зловилося на вудку» та у висліді відкриєш для себе нове джерело приємності, вдовolenня і корисної творчої дії.

Пл. сен. Каліф

наша пошта

● Дорогий Юнак! Посилаємо Вам 6.00 дол. на дарункову передплату "Юнака" для однієї непласунки, але все ж таки прихильниці пластової ідеї і праці. Прошу зазначити у Вашому списку дарункових передплат в "Юнаку", що ця дарункова передплата є від гуртка старших пластунів "Бобри" у Вінніпезі. Вітаємо: Скобі — За Гурток УСП-ів "Бобри": ст. пл. Олесь Сливинський, Вінніпег, Канада.

● Дуже дякую за відповідь у справі табору для юнаків "Стежками культури". Дуже шкода, що такий табір не відбудеться для юнаків, бо далі я буду за великий, щоб їхати на звичайні юнацькі табори (мені тепер 16 років). Рівночасно пересилаю \$6.00 на одну дарункову передплату (мої заощаджені гроші) для когось у Чехо-Словаччині, а якщо вже там непотрібно, то для когось у Південній Америці. — Скобі — Пл. розв. Рафаїл Вацке, 13 Курінг УПЮ-ів ім. Петра Конашевича-Сагайдачного, Едмонтон, Канада.

● Поміщення дописів на сторінках "Юнака" є великою заохотою до писання дальших дописів, і молоді, читаючи наш цінний журнал, зацікавляються з пластовою працею в різних країнах, як також бере приклад і навчається, як треба провадити пластову працю у себе.

Як ініціатор і відповідальний за випуск "Пластового кутка" в часописі "Українська Думка" у Великобританії я вів і веду сталу пропаганду серед пл. сенйорів і пластового юнацтва, щоб дописували до пластової преси. Тепер, коли є більша кількість дописів з Англії, тішусь, що Ви подбали, щоб їх надрукувати у трьох перших числах "Юнака" із цього року. — Зі щирим пластовим привітом — Скобі — "Олень" (пл. сен. О. Марченко), Пластова Станція в Дербі, Великобританія.

● Дорогі Друзі! Пересилаю \$6.00 на продовження моєї передплати за "Юнака" на 1969 рік, а крім того \$15.00 на пресфонд "Юнака". Ці гроші зібрали ми в Гантері, на оселі "Черемош", де ми, пластуні, влаштували малий базар, щоб зібрати трохи грошей на пресфонд "Юнака". Здоров'я щиро — Скобі — Ст. пл. Орест М. Баранський, Йонкерс, США.

У ЗУСТРІЧІ ІЗ ТЕПЛОМ МОЛОДИХ СЕРДЕЦЬ

Ми вперше познайомилися, сидячи біля таборового вогника при відкритті «Школи Булавних».

36 юних, цікавих облич молодих пластунок з усіх усюдів — від холодної Ріджайни в Канаді аж до гарячого Буенос Айрес в Аргентині.

Вони говорили про себе, про свої зацікавлення і працю у Пласті, про свої студії і пляни.

Вони — це були учасниці та інструкторки міжкrajового вишкільного табору провідниць таборів УПЮ-ок п. н. «Школа Булавних», що цього року відбувся на пластовій оселі «Бобрівка» біля Гартфорду, США, від 29. 6. до 12. 7. ц. р.

Кожне із цих облич — це була тоді ще закрита книжка, зміст якої хотілося якнайшвидше переглянути, пізнати.

Здається, кожна з нас, що сиділа при таборовому вогнику, мала це саме почуття цікавості, вичікування і неспокою — яким буде це наше спільне табування, якою буде ця перша на терені США «Лісова Школа» пластунок.

І в очах цього нового гурту пластунок відбивалося не лише тепле полум'я вогню, але й задума та повага у свідомості вимог і завдань найближчих днів.

А ці дні табування минули справжнім «американським» темпом, виповнені вщерть зайняттями, обов'язками, відповідальністю кожної з нас — так учасниць, як і проводу «Школи Булавних». Ми всі відчували, що це був наш спільний табір, що у ньому не було поділу на тих, що лише даються вести, і на таких, які ведуть. Усі несли співвідповідальність за успіх чи невдачу, за користь із цих днів і набуте тут знання. Ми на практиці старалися доказати, що лише ті, які вміють слухати, уміють наказувати, без різниці віку і полу, на якому стоять.

Завдання і обов'язки учасниць змінювалися кожного дня: та, що одного дня мила казани, другого дня мала можливість бути бунчужною, писарка брала до рук замість книги наказів кухонну вареху, а гурткова стояла на стійці біля брами табору.

У цих зайняттях і тісному співжитті ми швидко познайомилися та пізнали добре себе взаємно.

Ми знали, що сестри Оксана і Леся не лише першуни у пластуванні, але й найкращі акторки на веселих ватрах; що гітари Квітки і Юліяни не люблять грати в один тон; що Маруся з Аргентини неперевершена у таборовому піонерстві, а комендантка Дора завжди розсміє добрий усміх і спокійну атмосферу.

Ми всі брали участь у палких дискусіях при вечірніх гутірках на актуальні теми, декламували вірші улюбленої у таборі Ліни Костенко, слу-

хали взаємної критики при обговоренні дня, плакали від диму таборової кухні і «боролися» з єдиними ворогами табору — комарями.

Але ці щоденні зайняття були густо переплітані все новими подіями і переживаннями, що ще більше нас зближали до себе і давали радість із нашого табору.

Тут була славна акція ліплення 640 вареників із сиром, (після якої неодна з учасниць напевно не забуде, як їх робити); тут був чудовий нічний хорівід під час шукання свого щастя на Івана Купала; тут була сувора перевірка табору «пластовими властями», була мандрівка в терен із зупинкою над холодним озером; і вкінці була спільна праця над таборовою газеткою, а потім іспит і останній нічний алярм.

Два тижні проминули немов один день — як знову ми зустрілися при теплому вогні ватри.

Ці самі молоді обличчя, але тепер вже такі добре знані, такі відверті та близькі. І знову в кожної задума, але вже не вичікування, не цікавість, — а сум, який завжди огортає, коли закінчувати один гарний епізод життя.

Мені тиснулися на уста десятки невисказаних слів, порад і глибоких, сердечних бажань для усіх цих молодих пластових подруг. Хотілося їм сказати, які гарні завдання стоять перед ними — майбутніми провідницями в таборах юначок, скільки корисного вони можуть зробити і які великі надії покладаємо на них, тих перших випускниць «Школи Булавних».

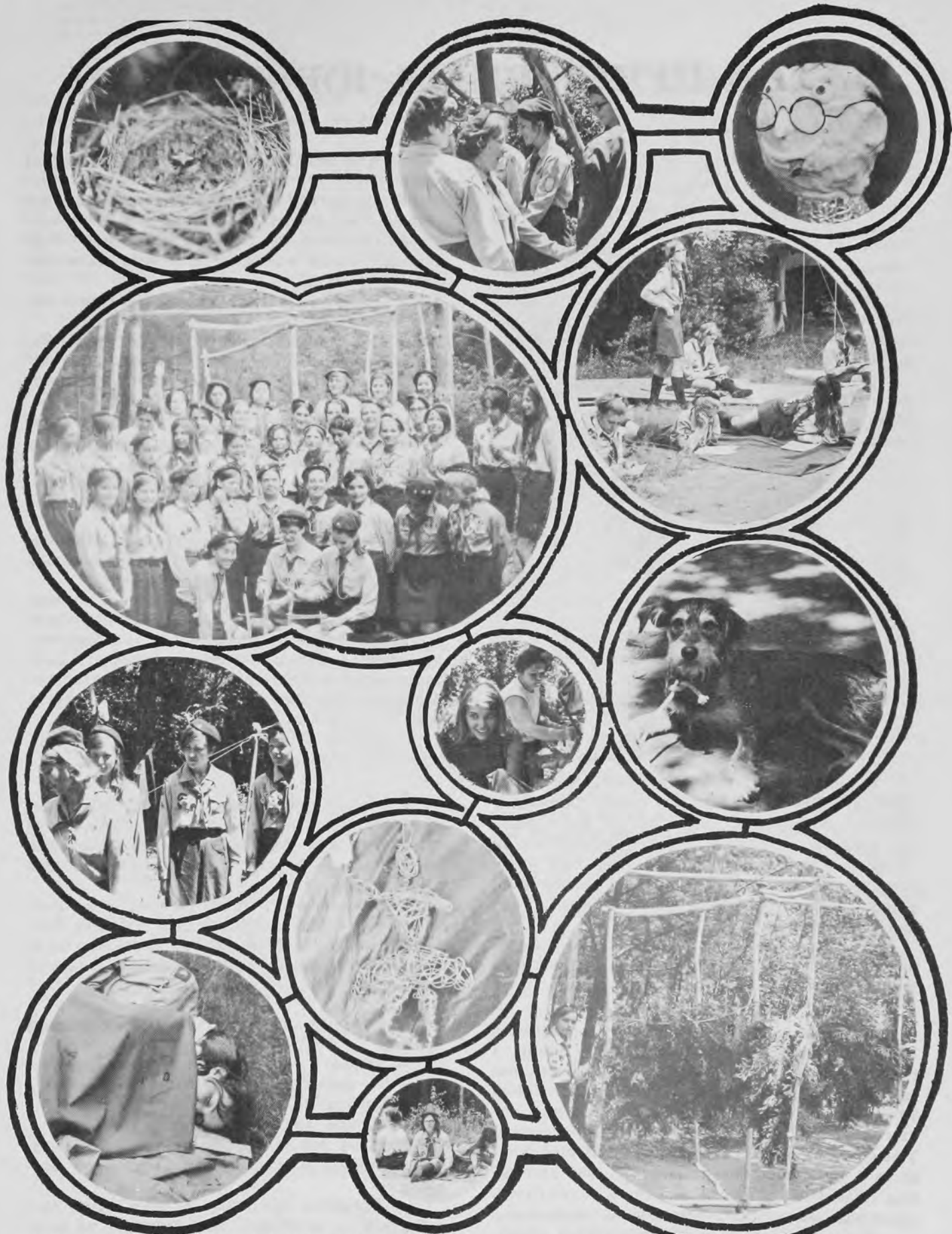
Але все це залишилося на дні серця і не проходило через затиснене горло. А тимчасом, вони в мовчанці просувалися одна за однією, відбираючи посвідки та відзначки і стискаючи на прощання лівицю. Спонтанний поцілунок, сильний устиск руки, непрошена сльоза на обличчі — це були мовчазні докази, чим для них був цей табір.

І ще раз станули ми у тісному колі біля вічного вогню, взявшись за руки. Уста співали табореве «На добраніч», а очі блестили відблиском вогню, а може зворушенням, якого в цій хвилині ніхто не соромився.

Ми ж були свідомі, що в такому самому колі вже більше не будемо стояти, що роз'їжджаємося на всі сторони світу, до зайнять, до обов'язків, до дальшого буденного життя. Але цей один спільно пережитий фрагмент залишиться як ясний, жевріючий вуглик у нашій пам'яті.

Його тепло буде розгрівати нас у нашій дальшій пластовій праці і дасть нам силу та бажання запалювати нові таборові вогні в ім'я тих прагнень та ідей, що злучили нас в одну дружню цілість і вели нас на «Школі Булавних».

Ольга Кузьмович



«ШКОЛА БУЛАВНИХ — ГОМІН ЛІСУ» 29 червня — 12 липня 1969 р. на Пластовій Оселі «Бобрівка»,

ВАТРА ПРИСВЯЧЕНА ЮРІЄВІ ЛИПІ

Л. Ю.

— Чую, рідні, чую!
Серце вам дарую,
Гей, бо нині я не сам.
Брат лісам і небесам,
З мрякою воюю!
(Ю. Липа: «Світлість»)

Падав дощ... Посумніли шатра поміж високими соснами — тільки біло-зелені берізки виглядали весело, блищало від дощу їхнє листя і роз'яснювало понурість табору.

Ось уже другий день таборовички сидять то в шатрах, то в їдальні таборової кухні. Їм трохи нудиться, не звикли до такого денного порядку, як вишивання, спів і гутірки.



Комендантка Наталка уже також трохи посумніла. Відчувала, як до серця підсувався якийсь незнаний сум... Це в неї не раз бувало, але вона вміє боротися із такими настроями чи радше із такою сумною погодою, що хоче її перемогти. В неї завжди зшиток з улюбленими ясными, бадьорими віршами, які записує туди вже довгі роки.

Розгорнула зшиток — О. Олесь, Б. І. Антонич, О. Теліга, Ю. Липа... Ю. Липа — і мигнула думка за думкою — пригадався спомин.

Мале містечко Яворів на західно-українських землях. Весна 1944 року. Фронт німців з більшовиками присувається щораз ближче, багато людей уже готові втікати на захід. У Наталки теж багато речей уже закопані в ями, багато у валізах, готові до виїзду. Але ученицям 7-ої класи Народної Школи ім. Т. Шевченка — весело. Безжурно повертаються домів дерев'яним «хідником» зі школи. Довкруги пахне бузком, хитаються важкі квіти каштанів і так гарно...

Піськовою дорогою біля них проїхала «бричка», а в ній мужчина середнього віку, з вусиками...

— Хто це? Не бачила ніколи? — спитала Оля.

— Це доктор Юрій Липа. Приїхав сюди недавно — відповіла Наталка.

— О, це той, що його дружина вчить у торговельній школі малярства?! — пригадала собі щось почуте Оля.

— Кажуть, він дуже добрий. Від бідних пацієнтів не бере заплати — додала Ліда.

У хаті Наталки вже всі зійшлися на обід. При обіді брат Наталки жваво оповідав, яку цікаву нову вчительку малярства мали вони сьогодні в класі.

— Така модерна, інша від наших учителів. Так цікаво з нами говорила, розпитувала нас про наші думки, погляди...

— А знаєте — доктор є письменник і поет... і... великий патріот — таємничо якось додав найстарший Наталчин брат.

— А ось він знову — здивувалась Наталка. І справді, дорогою повз хату знову проїхала «бричка» з доктором. Знову до хворого...

Увечорі прийшов до них Данило — хлопець із підміського села. Розповів, що в селі прийшло до сутички партизан із німцями, що забирали в селі коней, і партизани поранили кількох німців. Тепер напевно німці зроблять облогу на довколишні ліси. Але ліси Яворівщини великі й густі. Чужому не легко в них знайти когось.

У хаті часто в ті місяці говорили про партизан, але Наталці не дозволяли слухати...

Усе це їй пригадалось, коли вже на еміграції поширилась вістка, що д-р Юрій Липа згинув в околицях Яворова. Лікував ранених партизан, і в той час віднайшли їх кріівку німці. Згинув у бою воїном...

Наталка почала тоді вишукувати, де що могла з його творів. Найбільше їй подобались його вірші. Юрій Липа став для неї ідеальним поєднанням інтелектуала, ніжної людини і борця за свій нарід.

Зашаруділа цельта шатра і вона закрила зшиток.

— Подруго — промовила бунчужна, що зайшла — юначки просять дозволити їм мати «ватру» в їдальні.

— Добре, хай приготовляються.

Наталка вийшла за бунчужною. Дощ утихав, покликала з першого шатра «поетесу» Богданку.

— Богданко, прочитай цей вірш. Якщо сподобається — читатимеш його сьогодні на ватрі — і дала їй зшиток.

Увечорі, на диво, дощ перестав падати, і юначки розпалили справжню ватру. Посідали довкруги на брезентових плащах, на колодах і замріяно співали.

І в тому настрої юначок, у їхньому співі Наталка відчувала таке заперечення всього того, що пророчать деякі чорні круки, що «молодь, народжена тут, не може уважати України своєю батьківщиною, не може її відчувати, за кілька років і так засимілюється» тощо. Забувають вони про духовість, про почуття, а керуються тільки числовими обчисленнями, компюторами...

Наталка оповіла юначкам про Юрія Липу, а тоді підійшла Богданка. Було вже темно. Підкинула до вогню сухих галузок. Усі затихли, а вона чистим дзвінким голосом продеklamувала оцю баладу Юрія Липи:

I.

Шумлять гаї улітку,
Іде стрілець-юнак;
Іде, зриває квітку,
Кидає в сагайдак.

Де лук, де лук, де стріли?
Загублені давно;
Б'ють промені щосили
В небесне вікно.

Де здобич і пожива,
Кого уполював?
Лиш усмішка щаслива
До квітів і до трав.

II.

На радісній поляні
Дзвенить за ментом мент,
Там ясноокій Пані
Біліє постамент.

— О Рідна і Єдина,
І Світла і Свята,
Найвисшая, Незмінна,
Величкая Мета! —

Хвилини у гонитві
Спинили бистрий біг,
Це — в радісній молитві
Юнак край любих ніг.

III.

О, сійтесь, сійтесь, квіти
Садові, лугові!
Сіяють самоцвіти
На юній голові.

Стеліться тихі лози, —
Шовковая трава!
На личку юнім — сльози,
В короні — голова.

Цвіте в розвою дика,
Могутня Земля!
Це — воїна Велика
Вогнем благословля.

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ НА СЛУЖБІ НАУКИ

ДЛЯ ДОБРА ЛЮДСТВА



Пл. сен. Володимир Гнатківський уже від десяти років працює у незвичайно цікавій ділянці студій, над заавансованими космічними ракетами.

Здобувши диплом інженера у Політехнічному Інституті у місті Трой, Н. Й., США, в 1955 р., уже від 1958 р. вступає на працю до Грумен Еркафт Енгр. Корпорейшен, де його зацікавлення зосереджуються на дослідах космічних летів. Спершу підготовляв плян капсулі, що має осісти на Місяці, а від 1962 р. переходить до дослідів над космічною станцією, в яких є відповідальний за внутрішнє устаткування великого космічного корабля.

У студійній групі інж. В. Гнатківського працює пересічно близько 50 спеціалістів різних ділянок заавансованих летів, які виготовляють ряд детальних проєктів, що вможливають у майбутньому дальші досліді поза межами солярної системи.

Саме про цю свою дослідчу працю інж. Гнатківський мав доповідь на останньому науково-технічному симпозіумі Т-ва Українських Інженерів Америки. Це був третій за чергою симпозіум, що його організував інж. В. Гнатківський для познайомлення ширшого українського загалу з науковими успіхами молодих українських інженерів.

Інж. Гнатківський є від 8 років у Головній Управі Т-ва Українських Інженерів, а у травні цього року обрано його головою Товариства. Т-во Інженерів є одним з найактивніших професійних товариств, що гуртує понад 700 українських інженерів у пересічному віці 45-46 років, які на різних ділянках своїх спеціальностей добують великі успіхи.

Пл. сен. В. Гнатківський є членом-засновником куреня УСП «Бурлаки» в Німеччині і до сьогоднішнього дня разом із своїми друзями працює тепер уже в курені УПС «Бурлаки» у питоменній для куренів «Бурлаки» діяльності — в організуванні пластових мандрівних та лещатарських таборів.

Ольга Кузьмович

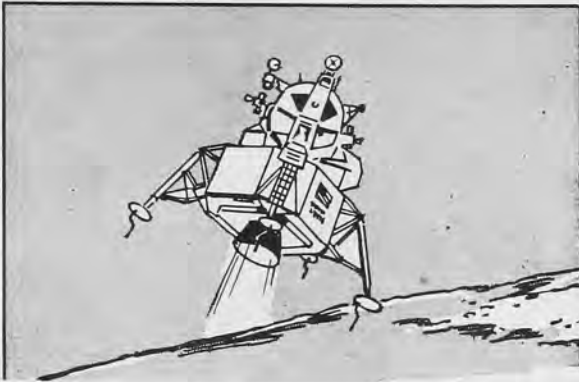
ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи свою давню й нову адресу.

НЕЗАБУТНІЙ ДЕНЬ

Чи подумали Ви, Дорогі, Юні Читачі, що колись Ваші діти будуть про цей день учитися у школі, діставати, може, злу оцінку або похвалу, будуть вивчати на пам'ять дату 20-го липня 1969 року — так як Ви вивчаєте дати відкриття Америки, кінець 2-ої Світової Війни чи інші історичні події?

Чи відчули Ви, що Ви є свідками, а радше немов співвласниками цієї епохальної події — висадки людини на Місяці?



Коли підете до бібліотеки, а може ще на своїх бібліотечних полицях, між батьковими книжками, знайдете фантазійні повісті Жюль Верна, які достоменно описують те, що 20 липня ц. р. стало дійсністю

Ваші батьки колись зачитувалися в цих книжках — Ви ж потребували тепер лише розгорнути щоденну газету або відкрити телевізора, щоби бачити те, що на Ваших очах з утопії стало фактом. Важко це схопити та поняти, правда?

Нам усім не легко усвідомити собі, що ми це дійсно пережили, що мали щастя бачити на власні очі цей великий крок вперед для цілого людства.

Ціла подорож ракети «Аполло 11» і висадка астронавтів на Місяць були неначе частиною наших щоденних переживань. Більшість з нас перебувала саме в цьому часі на літніх вакаціях, інші були, як звичайно, при своїй щоденній праці, а наше пластове юнацтво і новацтво у США і Канаді було на пластових таборах.

Але все ж імена трьох астронавтів — Ніла Армстронга (38 років), Едвіна Алдріна (39 р.) і Майкела Колінса (38 р.) і їхнього міжпланетного корабля «Аполло 11» не сходили з наших уст і були предметом розмов, неспокою і гарячих дискусій.

Лет на Місяць віддзеркалювався навіть у назвах пластових таборів і таборових газеток таких, як — «Аполло 11», «Українські Астронавти», «Перун 1», «Чумацький Шлях», «Чутки Сузір», «Зореплавиці», «Місячна Путь» тощо, а програма таборів стояла під цим самим знаком. Майбутні працівники Пластового Музею не будуть мати

труднощів устійнити рік, коли саме ці табори відбулися.

Однак, найбільше пропам'ятним залишиться у нас усіх таки цей незабутній день 20 липня ц. р. — день висадки першої людини на Місяць.

Разом із мільйонами інших людей в усіх країнах вільного світу ми просиділи довгі години при телевізійних чи радієвих апаратах, чекаючи нетерпеливо на перші кроки Ніла Армстронга на Місяці.

Цього вечора ніхто не протестував, що радієві апарати ішли на цілий голос та що телевізори були безперервно відкриті. Ніхто не казав літвора йти до ліжка о звичайній порі, а навіть, здається, вперше в історії Пласту цілі пластові табори засіли біля телевізорів, щоб бути свідками такого великого моменту.

Але, це зрозуміле, і воно повинно було так бути — бож наша пластова молодь, хоч у пластуванні серед природи живе окремішнім життям, але ніколи не може втратити зв'язку з актуальністю та бігом подій у світі, в якому живе і діє.



Ми певні, що наші юнаки не лише пережили цих кілька днів непевності, сподівань і успіху астронавтів, але в думках своїх мріяли про свої можливості, про свої подорожі у ще дальші всесвітні простори, чи може лише про «звичайну» прогулянку на Місяць, яку обіцяють нам вже за декілька років.

Може, їхні юнацькі мрії стануть дійсністю, може не один із наших юних пластунів буде співтворцем і співучасником нових здобутків людства. Але цей історичний липневий день залишиться напевно незабутнім у всіх нас, що мали щастя його пережити.

О. К.



ЗБЕРІГАЙМО РІДНУ МОВУ!

Від Редакції: З приємністю передруковуємо листа пластунки-юначки, що появився у часописі "Вільний Світ" ("Канадійський Фармер") з Вінніпегу з 24. 3. ц. р., під наголовком "Голос пластунки-юначки", як відповідь на статтю ред. І. Овечка у тому ж часописі у справі вимог, що їх ставить молоді наш пластовий провід, підкреслюючи, як передумову приналежності до Пласту — знання української мови. Ми раді, що відповідь ред. Овечкові дала саме молода юначка. Це для нас є доказом, що наш пластовий провід правий у своїх вимогах.

Вельмишановний Пане Овечко!

Прочитавши Вашу статтю у «Вільному Світі» з дня 3 березня ц. р. «Чи це розв'язка виховної проблеми?», я бажаю забрати слово до порушеної Вами теми.

Я вступила до Пласту, маючи вісім років. У тому часі я вже вміла читати і писати по-українському. Тому мене дивує, чому кожна українська дитина, заки вступає до української організації, не мала б знати української мови? І тому я погоджуюся із пластовими вимогами, які були поміщені в «Пластовій Ватрі» ч. 1 (107).

У Вашій статті Ви пишете: «Ясна річ, також ідеалом кожного молодого українця мусить бути навчитися рідної мови». — Певно, що так! Бо коли нація утратить рідну мову, вона перестане бути нацією.

Далі пишете: «Але коли ідеал уже ставиться як передумову, тоді виходить, що не у Пласті, а десь поза чи перед Пластом молода людина мусить досягти того ідеалу (знання мови), а тоді вже має право приступити до гурту інших, що вже той ідеал досягли...»

Очевидно, що так! Мені здається, що знання української мови починається від батьків. Коли батьки розмовляють між собою і з дітьми українською мовою, тоді їхні діти засвоюють свою рідну мову. Я візьму приклад від себе. В нашій хаті завжди була і є розмовною тільки українська мова. Коли я мала п'ять років, я почала ходити до шотландської школи, не знаючи англійської мови. Але зате я вже читала український «Буквар» плавко і вміла писати по-українському. В хаті завжди були українські часописи, журнали і книжки. Бачивши, що батьки їх завжди читають, я почала змалку наслідувати їх, так що й тепер читаю з великою приємністю. Тому я вдячна батькам за початок знання української мови у слові й письмі, і тому я думаю, що початки знання української мови кожна українська дитина повинна одержати від своїх батьків. А також тре-

ба пам'ятати, що кожна українська дитина повинна ходити до української школи, в якій збагачує своє знання про український наріз, його історію, культуру тощо.

Пластова вимога каже, що кожний пластун і кожна пластунка повинні ходити до української школи. Я думаю, що коли дитина ходить до української школи, вона напевно навчиться писати і читати по-українському. Я знаю, що я багато користаю з навчання української школи, бо українські вчителі дбають про це. Тоді дитина має добрий початок до вступлення у ряди Пласту чи до іншої української молодечої організації.

У Пласті є багато пластунок-самітниць. Вони постійно в контакт з пластовою провідницею, яка часто пише до них і дає їм пластові завдання, на які вони відповідають поштовою дорогою. І якби це вони могли робити без знання української мови?

В іншому місці Ви пишете: «...Виходить, що Пласт — не виховна, не навчальна організація, а організація вже вихованих і навчених молодих людей...»

Я є у Пласті вже шість років. За цей час я багато скористала і далі користаю, найважливіше, набуваю поширення мого знання про Україну, напр., історія України, українські звичаї, пісні. Дуже важливим для пластунів є українська мова, якою вони стараються завжди розмовляти в українському оточенні, а також читання української літератури. І тому я хочу сказати, що Пласт насправді є українською виховною організацією (почавши від 1911 року).

А до Вашого питання: «Що станеться із самою організацією через 10-20 літ, якщо вже сьогодні найпершою вимогою до вступу до тієї організації є знання рідної мови?» — подаю таку відповідь: Повторяю, що коли нація утратить рідну мову, вона перестане бути нацією. І тому в першу чергу ми повинні зберігати свою рідну українську мову та передавати черговим поколінням. Коли так буде, я вірю, що Пласт далі існуватиме в майбутньому!

Пл. юн. Леся Бекерська
Ютика, Н Й, США

Будьте ПЕРЕДплатником,
а не ПІСЛЯплатником «Юнака»!
Тому ЩЕ НИНІ вишліть
6.00 дол.
на ПЕРЕДплату за 1969 рік!

Привіти з табор

ПРИВІТ

П.А.ЖУРНАЛОВІ "ЮНАК"
13 ЮНАЦЬКОГО ТАБОРУ

АПОЛЛО 11

[illegible]

Упродовж кількох останніх років наші друзі-юнаки і подружки-юначки надсилають зі своїх літніх пластових таборів привіти до нашої редакції. Приходять вони з усіх-усюдів, де таборує наше пластова юнацтво і де горять полум'яні вогні пластових таборових ватер.

Нам приємно, що наші читачі і читачки під час свого літнього таборування і своїх мандрівок пам'ятають про свого «Юнака» і посилають йому свої привіти. Багато з цих привітів помислові і гарно оформлені, а на деяких гарні відзнаки, ілюстрації та назви таборів розписані кількома кольорами. На жаль, з уваги на великі кошти не можемо надрукувати цих привітів в кількох кольорах так, як вони виглядають в оригіналі.

Як попередньо, так і цього року будемо старатися гарно і чітко оформлені привіти надрукувати у зменшених репродукціях на сторінках «Юнака». На жаль, не всі привіти надаються до репродукції тому, що деякі написані на темному папері, а інші мають невиразні тексти і підписи тощо. Всежтаки хочемо тут згадати про всі досі одержані привіти. Ми дістали привіти з таких юнацьких таборів:

● Вишкільний табір для УПЮ-ів і УСП-ів "Лісова Школа" в Гантері, США.

● Вишкільний табір для УПУ-ок і УСП-ок "Школа Булавних — Гомін Лісу" на пл. оселі "Бобрівка" біля Гартфорду, США.

● Табір УПЮ-ів "Карпатська Січ" на пл. оселі "Писаний Камінь" біля Клівленду, США.

● Табір УПО-ів з Едмонтону, Ріджайни і Саскатуну "Гуцульська Верховина" і табір УПО-ок з Едмонтону, Саскатуну і Ріджайни "Гуцульська Смерічка" в місцевості Лейк О'Тара, Британська Колумбія, в Канаді,

● Табір УПЮ-ок з Едмонтону ім. Дрота в "Його Нешенел Парку", Бріт. Колумбія, в Канаді.

● Табір 15-ого Кур. УПЮ-ів ім. Івана Чмоли з Торонта "Космічна Канойка" в Альгонквін Парку, Канада.

ДРУЖНИЙ ПЛАСТОВИЙ
ПРИВІТ: НА НАКІВІ
ТА ЙОЇМ ЧИТАЧАМ
ВІА

ПРОВОДУ

на 08.09.74 Пеллеша - Казань
сод. 700 Миги Япп Тобасович
на 01.10.74 Топик - Москва
ОМН на Басиле Волкова
сод. 700 Топик - Ленинград
— — — — —
ЛАН на Аппа Карбонет
сод. 700 Аппен Гамбургский
на 001 Басиле Волков

УЧАСНИКІВ

[illegible]

Праців з табору НКДКів
- Гучунаська Вересина
в Алейк О'Боро, Б.К.

Silene elaeagnifolia
Babingtonia calycata
Iron cholla
Zone 3 shrub
Turkeyberry
Eriogonum fasciculatum
Lonicera albicoma
Leucosiphon montanum
Dogwood
Aquilegia scopulorum
Nicotiana glauca
Yucca brevifolia

Pomorski Lubanek
Tatara Kobań
Aproach Bakt
o. B. Ibrank
Bogomir.



СКОБ!
Дорогому "ЮНАКОВІ"

ів для „Юнака”

● Табір УПЮ-ів ім. ген. Мирона Тарнавського на пл. оселі "Новий Сокіл" біля Боффало, США,

● Табір УПЮ-ів "Аполло 11" на пл. оселі "Зелений Яр" біля Дітройту, США,

● Табір УПЮ-ів "Чумацький Шлях" на пл. оселі "Вовча Тропа" в Іст-Четгем, США,

● Табір УПЮ-ок "Лихо з розуму" на пл. оселі біля Чікаго, США,

● Водно-мандрівний табір УПЮ-ів з Дітройту, США, по водах у Альгонквін Парку, в Канаді,

● Табір УПЮ-ів з Монтреалю "Далека Дорога" на пл. оселі "Батурин" біля Монтреалю в Канаді,

● Табір УПЮ-ів і УПЮ-ок в Денвері "Зелена Гора" в Боффало Крік, Кольорадо, США,

● Табір юнаків 3-ого Кур. УПЮ-ів ім. Гол. Отама-на Симона Петлюри з Торонта "Бистрі Води" в Альгонквін Парку, в Канаді,

● Табір юначок 2-ого Кур. УПЮ-ок ім. Княгині Ольги з Вінніпегу "Кам'яний Луг" у Гренд Біч, Манітоба, в Канаді,

● Табір юначок 34 Кур. УПЮ-ок ім. 500 Героїнь з Кінгіру із Сиракуз, США, "Пісня України",

● Табір УПЮ-ок "Вогні Свободи" на пл. оселі "Новий Сокіл" біля Боффало, США,

● Табір юначок з Торонта "Соняшна Путь" на пл. оселі "Пластова Січ" у Грефтоні біля Торонта в Канаді,

● Табір юнаків 7-ого Кур. УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника з Вінніпегу "Чотирикутник Смерти" в Ле-дю-Бонне, Манітоба, в Канаді,

● Табір юначок 8 Кур. УПЮ-ок ім. Княгині Романової в Монреалі "На крилах мрій" на пл. оселі "Батурин" біля Монтреалю.

За всі одержані привіти щиро дякуємо. Тепер чекаємо на цікаві дописи чи спомини з цьогорічних пластових таборів і мандрівок, обов'язково з гарними світлинами чи ілюстраціями, щоб ми могли це все надрукувати на сторінках «Юнака».

РЕДАКЦІЯ «ЮНАКА»



з табору едмонтонських юначок
ім. Олександра Писовського

уoho National Park, над озером
БІГАРА, Бр. Колумбія, Канада

П Р И В І Т !

ТАБІР УПЮ-ів
НА НОВОМУ
СОКОЛІ



ІМ. ГЕНЕРАЛА
МИРОНА
ТАРНАВСЬКОГО

КОМАНДА:

Ім'я, прізвище, вік, місце проживання, школа, місто, країна.

БУЛАВА:

Ім'я, прізвище, вік, місце проживання, школа, місто, країна.

УЧАСНИКИ:

ІІ ші гурток — ПОЛТАВА

І ші гурток — КИЇВ

ІІІ ші гурток — ОДЕСА

Ім'я, прізвище, вік, місце проживання, школа, місто, країна.

Ім'я, прізвище, вік, місце проживання, школа, місто, країна.

Ім'я, прізвище, вік, місце проживання, школа, місто, країна.

"ЮНАКОВІ"

Привіт з табору

"Лихо з Розуму"

ст. ал. Софія Мартинюк ПС

ст. ал. Роман Біскупський ПС

ст. ал. Завалько Франк А.М.

ст. ал. Марія Глембінська

ст. ал. Кристина Цукерман

ст. ал. Ольга Гайдамака

ст. ал. Надія Корнієнко

ст. ал. Олена Сидоренко

ст. ал. Тамара Кузик

ст. ал. Родіонка Мельник

ст. ал. Лариса Іванченко

ст. ал. Анна Домашенко

ст. ал. Олександр Дікий

ст. ал. Іра Радимська

ст. ал. Катерина Сидор

ст. ал. Корина Мисирко

ст. ал. Тетяна Мисирко

ст. ал. Олена Тарнавська

ст. ал. Марія Ширшак

ст. ал. Дарина Завалько

ст. ал. Ірина Ширшак





Небо починало ясніти на сході, як валка вирушала з великої військової бази в Лонг-Бін. Їхало 15 тягарових автомашин, ущерть навантажених скриньками з амуніцією. Поміж ними — два легкі «джіпи» військової поліції з важкими скорострілами для охорони вантажу. Починається щоденна їзда 100 миль на північ до табору в Тай Нін, на кембоджському кордоні.

Хлопці в Тай Нін потребують багато амуніції. Майже щодня, а часами кілька разів денно, атакують їх комуністи. Обстрілюють їх гарматами з кембоджської території... Роблять швидкі випадки з Кембоджі і так само швидко тікають закордон на «недоторкаему територію».

АВТОВОДИЙ ДЖІМ

У першій тягарівці Джім. Джім — автоводій. 18-літній вихозанець соняшного Кензасу. На його устах усмішка — така ж соняшна як його рідний Кензас. Джім уже шість місяців возить припаси до Тай Нін. 100 миль гарячої дороги — через дрімливі в'єтнамські села, парні рижові поля, загадкову джунглю, де кожна зупинка може означати наглу смерть. Раннім ранком виїздить із валкою у Лонг Бін, по полудні приїздить до Тай Нін.

Увечері розладовують вантаж, а другого дня вертається порожньою автомашиною до Лонг Бін. І так — кожного дня, ось уже шість місяців. Часами обстрілюють їх червоні. Джім досі мав щастя. Одного разу кулі повибивали всі вікна в тягарівці Джіма, але йому самому нічого не сталося. У такому випадку найкращий вихід із ситуації — «натиснути на газ» і прорватися крізь засідку. Джімові ще лишилося шість місяців служби. А тоді — повернеться до рідного Кензасу. Купить собі газолінову станцію і заживе спокійним життям бізнесмена.

Сонце звертається до полудня, коли валка стає на відпочинок у Ку Чі. Якраз проїхали половину дороги. Залишилося ще 50 миль. «Найгірших 50 миль!» — думає Джім. Дорога піско-

ва, а клуби пилюги засипають очі, не дають дихати. Сонце пече немилосердно. Густа джунгля тулиться близько з обох боків до дороги. А в джунглі — аж роїться від В'єт-Конгів. Коли б так щось зіпсувалося і треба було затриматися, заки досягнуть Тай Нін, то червоні зараз вистріляли б усіх членів валки!

Джім відчиняє свій пакунок із консервами. Їсть сухарі й холодне індиче м'ясо. Запиває водою із польової пляшки. Джім кривиться, бо смах хльорку у воді тисне горло. А пити хочеться! Довкруги збирається юрба замурзаних напівголих в'єтнамських дітей. Джім усміхається та кидає їм чоколяду і гуму зі свого пакуночка. Діти б'ються над ласощами.

Час рушати в дальшу дорогу! Джім защіпає щільно камісельку проти куль, яка й так уже мокра від поту, та закладає магазин із набоями у свій автоматичний кріс «М16», що лежить на сидженні. Пускають мотори. Валка швидко зникає у клубках пороху.

Їдуть джунглем. Піт заливає очі. Кожний м'яз напружений. Кожний нерв у тілі пружиться. Уста тихо шепочуть слова молитви.



Щось блищить посеред дороги. Джім відрухово здіймає ногу з акселератора, і машина сповільняє ходу...

— Так! Це міна! Навіть добре не прикрипа піском. Мабуть, поставлена лише кілька хвилин тому. Затриматися?... Червоні зовсім певно чекають у засідці і знищать валку, як тільки вона затримається. Пропадуть усі мої друзі! Коли наскочу на міну лівими колесами, то вибух відкине мене в бік, на право. А тоді всі інші зможуть проїхати попри мою машину — міркує Джім.

Він холоднокровно скеровує ліве переднє колесо на міну і натискає на газ...

Страшний вибух стрясає повітрям! Рівночасно з усіх сторін відзиваються скоростріли. До них долучується гавкіт автоматичних крісів. Решта автомашин хутко проскакує попри дивовижно покручені шматки металю, які ще хвилину тому були тягарівкою Джіма.

Коли сонце схиляється до заходу, то валка вїздить у таборову браму в Тай Нін. Чотирнадцять вантажних автомашин і два поліційні джипи. Деякі з них мають діри від куль. Є два легко ранені. Але всі живі. Бракує тільки Джіма...



ВІРНИЙ БИЗ

Чота повільно підходила на горб. Рамена терпили від важких наплечників. Уста палила спрага. Ноги ледь-ледь сунулися, мов олів'яні, і кожний дальший крок вимагав надлюдського зусилля. Зброя тяжіла в руках. Усі думали лише про те, що коли досягнуть верх, дістануть десять хвилин добре заслуженого відпочинку.

Попереду — Биз. Носом утягає розжарене повітря, вуха ловлять кожний найменший шелест, хвіст випрямлений мов своєрідна зброя. Биз — велетенський собака-вовчур спеціально тренований до розвідчої служби. На ремені, що в руках його тренера, ступає певно, немов гарячий клімат зовсім його не займає. Але всі

КВІТКА ЩАСТЯ

Прийшли до мене друзі і хотіли до щастя допомогти.

Радили мені: — Устань раннім ранком, коли заздрісні очі людей ще сплять, і йди луку косити.

Подме вітер, то не лякайся, його боятись не треба. Він не заздрить, а приспішить бажану хвилину.

Може, тобі роса ноги змочить, але це не сльози, які віщують невдачу.

Не лякайся і коли заєць перебіжить дорогу чи навіть вовк, або чорний кіт. У такий ранок усі коти світу не страшні.

А дорога вже чекає тебе. Передчуває, із чим повернешся додому.

Косити почни на першій луці недалеко річки. І хай пече цікаве сонце над головою, хай кричать збентежені птахи.

Косити будеш довго, поки коса не дзенькне і не розсиплеться в траві. Не шукай каменя, нема його. Позбирай траву у верету і в воду кинь. Вона вся піде на дно, тільки одне зілля по воді попливе.

Мусиш дістати його, це і є бажана квітка. Вона до щастя помагає.

Вистане потримати квітку в долоні, і тебе куля не візьме. Не тільки те, віднині даси собі раду із кожним замком. Може, і з кожним серцем людським...

Так радили мені друзі, але я досі лишилася з порожніми руками. Треба було найперше навчити мене — косити.

(Із збірки «З пташиного словника».
Рік видання 1968.)

Людмила Зілинська

знають, що Биз терпить стільки ж, а може навіть більше, як кожний інший член чоти.

Ще лише 30 метрів до верху горба! 20... 10... метрів. Биз раптом вишарпує тренерові ремінь із руки. Кількома скоками осягає верх. І враз із-за горба зривається лавіна пострілів. Биз паде смертельно ранений.

Биз попередив друзів завчасу, коли чота попала у ворожу засідку. Ворога унешкідливлено. З нашого боку ніхто не потерпів. Тільки Биз...

Поховали Биза в долині А Шав. Його тренер не міг стриматися від плачу.

Йонтек, Ч-ць



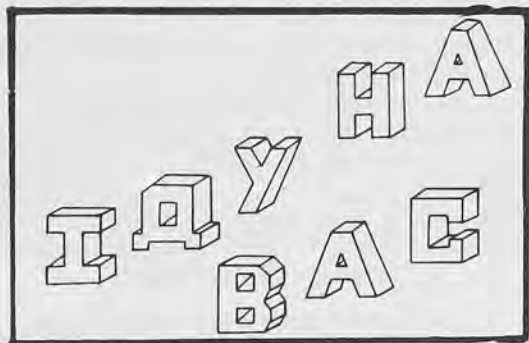


МОЛОДЕ ПЕРО !



ЖУРНАЛІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЮНАЦТВА

З радістю привітали ми чергові юнацькі видання, які надійшли останніми місяцями. У цих журналах не тільки проби молодого пера, статті про життя юнацьких частин, але передовсім широкі погляди пластового нарібку і повага у підході до проблематики нашого українського національного, релігійного і пластового життя. "Юнак" сердечно вітає своїх побратимів — такі видання як "Іду на вас", "Веде нас дух Мазепи", "Малий Семінарист", "Проблиски", "Альма Матер" та інші. Щоб познайомити наших читачів з ними, містимо короткі рецензії та деякі матеріали із цих видань. — Редакція.



«Іду на вас» — журнал 7-го Куреня УПЮ-ів — ім. Святослава Завойовника у Вінніпезі, 16 сторінок, надрукований циклостилом, щораз то кращає. Цим разом дістав гарну обкладинку, коло дописувачів значно поширилося (юнак з Едмонтону, мати одного з юнаків, члени інших молодечих організацій, юначки). Поміщений у цій одноднівці матеріал міг би появитися з користю для читачів на сторінках кожної нашої газети чи журналу. Є тут і ставлення юнацтва до мистецтва (дані зібрані на основі анкети, проведеної поміж юнацтвом), і відношення юнаків до таборування, до українського шкільництва, опінії про актуальні справи Пласту, про спорт, про молодечі організації сумківки Л. Середюк та сумівки М. Баняс, пл. юначки про свою впорядницю і гурток. Не бракує тут також чемного і дуже цікавого «дякуємо» за співпрацю з куренем від курінного Андрія Стойкевича. Виходить, що «Завойовники» мають дуже різномірну діяльність — драм. гурток, спів, прогулянки, доповіді про мистецтво, імпрези тощо.

Журнал виходить за редакцією пл. розв. Богдана Круцька, у редакційній колегії є пл. розв. Андрій Стойкевич і старші пластуни — Олесь Сливинський, Ярема Шулякевич і Орест Чумак,

що як юнаки належали до цього ж 7-ого Куреня УПЮ-ів. Понижче містимо два короткі уривки із цієї одноднівки.

ГУРТОК «ТИГРИ» ПРО АКТУАЛЬНЕ У ПЛАСТІ

Одні наші гурткові сходи́ни були присвячені дискусії про рідні школи в нашому місті. У цій дискусії прийшли ми до переконання, що наші рідні школи не повинні бути при всіх парафіях чи організаціях, з малою кількістю учнів і мало-кваліфікованими учителями, але повинна бути одна-дві школи на ціле місто, зате з відповідним рівнем. Така структура дала б далеко кращу можливість творити класи з відповідними відділами щодо знання мови. У такій школі було б потрібно менше вчителів, вони могли б бути краще кваліфікованими, щоб користуватись новими методами навчання.

В дискусії ми ствердили також потребу літератури із сучасною тематикою, в якій було б ясно показано, як можна зберегти українську молодь серед чужого довкілля.

У дальшій дискусії ми прийшли до таких висновків:

1) Пластові проби повинні бути на вищому рівні. Пластуни ставились би до проб поважніше, якщо б вони не були тільки формальністю, а справжньою перевіркою пластового знання.

2) Ми всі морально підтримуємо членів драматичного гуртка та шануємо всіх, хто брав участь у виставі. Думаємо, що такий гурток дає ціль пластунам та що їхні успіхи заохочують їх далі працювати з друзями.

3) Думаємо, що пластуни замало співають під час сходи́н, але це тому, що є брак відповідної атмосфери в домі́вці.

4) Сходи́ни більшістю проходять безкорисно для пластунів. Коли нема на них упорядника, то програма таких сходи́н зводиться до: прочитання заголовків гутірок, теренових ігор у домі́вці, кидання м'ячем, дискусія (англійською мовою) про «герлс» (якщо це пластуни) і «бойс» (якщо це пластунки). Тільки деколи найстарші гуртки добре проводять сходи́ни. На них вони дискутують про сучасні українські або пластові проблеми.

Пл. розв. Петро Мельницький

ЮНАЧКА ПРО СВОЮ ВПОРЯДНИЦЮ

Із хвилиною як наш гурток перейшов під опіку ст. пл. Христини Гнатів, ми всі з великою приємністю почали відбувати гурткові сходи. На сходинах ми найбільше присвячуємо уваги літературі, і цілий наш гурток починає щораз більше цікавитися українською літературою. Важливим і позитивним моментом у житті нашого гуртка є наше товариське співжиття і дружба.

Наша подруга Христина є у цих справах для цілого гуртка чудовим дорадником, приятелем і відчуває себе між нами «однією із нас». За це мені хочеться подарувати їй при найближчій нагоді китицю троянд.

Пл. розв. Рома Романович

Гурток «Айстри», 2-ий Курінь УПЮ-ок ім. княгині Ольги, Вінніпег, Канада.

Веде нас Дух Мазепи

«Веде нас дух Мазепи» — газетка 3-ого куреня УПЮ-ів ім. гетьмана Івана Мазепи у Нью-Йорку, США, дуже старанно зовнішньо оформлена, видана у 20-річчя існування куреня, з метою поживлення його діяльності. На зміст газетки складаються — редакційна стаття, протокол 22-ої курінної ради, життєпис патрона, історія куреня на підставі хроніки (1949-1953 рр.), «молоде перо», вірш «Чорні пантери», психологічний нарис пл. розв. Романа Наума (хоча не позбавлений глибини думки і літературних якостей, але зовсім не юнацький своїм духом), гумореска «Весняне пластування» та інформації про курінь, список членів та жарти-характеристики членів віршовою формою під наголовком «Абетка 3-ого куреня Нью-Йоркських юнаків».

Подаємо цікавіші зразки із цієї курінної «абетки», яку написав пл. розв. Андрій Ярош (як він сам пише) «при Божій допомозі».

Тараса маємо Яремка.

Тарас-артист наш драматичний,
Референт спорту апатичний,
Баском він в «Думці» вже співає,
Чорняві вуса запускає,
В курінь 30-ий заглядає...
Уляну обожає...

Юрій лицар — наш опікун

Пластунам дав ім'я це.

Юрків є в Пласті без ліку:

В ГПРаді, в ГПБ, в КПС-і і в Станиці,

Славний Юрко — кошовий,

Що зміїв всіх виганяє

Й чистку нам в коші зробив.

Газетка, хоча скромна ще своїм змістом, але цікава з багатьох оглядів: віддзеркалює дуже позитивні настрої і думки юнаків, які мають амбіцію зберегти гарну традицію куреня (активність, виплекування пластових провідників!), уключитися в журналістичну діяльність тощо. Передовсім ціхує цих юнаків ентузіазм до активного пластового життя, який помітно було (на основі згаданого протоколу з їхньої курінної ради) у ревалізації при виборах до курінного проводу.



Редакційна колегія газетки 3-ого Куреня УПЮ-ів ім. гетьм. Івана Мазепи в Нью-Йорку (зліва до права): пл. розв. Андрій Ярош, пл. скоб Ігор Рак і пл. розв. Юрій Кузьмович.

МАЛИЙ СЕМІНАРИСТ ЖУРНАЛИК МАЛОЇ СЕМІНАРІЇ В РИМІ

«Малий Семінарист» — журналік Української Папської Малої Семінарії в Римі, віддзеркалює дуже цікаве і багате життя учнів цієї школи. Журнал має 27 сторінок цикльостильного друку, ілюстрований фотографіями, що їх робили члени фотографічного гуртка. Зміст дуже різномірний, автори володіють пером, серед них

є такі відомі в літературних колах прізвища як Любомир Госейко і Роман Бабовал.

Серед статей звернення ректора о. Василя Сапеляка до учнівських батьків з інформаціями про життя школи, дуже цікава хроніка подій у школі за останній шкільний рік, «Чорне з білим» — висліди кінцевих іспитів у семінарії, «Вакації в семінарії», «Домашня діяльність» (праця різних самодіяльних гуртків), «Наші прогулянки», «Спорт», «Молода муза» та «Веселий куток».



Учні Української Малосї Папської Семінарії в Римі разом із своїми отцями-учителями (із шкільного року 1967-1968).

Цілість «Малого Семінариста» радує серце кожного читача. Це наче світло з маяка, що світить у чужому морі та живить подорожніх вірою у щасливе причалення до рідного берега. Переживаючи разом з авторами дописів описувані події, читач уживається в середовище школи і почувається в ньому відрадно наче дома. Містимо із цього журналу опис прогулянки.

НАШІ ПРОГУЛЯНКИ

Про наші розваги в Семінарії багато можна б сказати. Цікавіші із них — це наші цілоденні прогулянки. Ми на них особливо вичікуємо. А це тому, що в ті дні нема науки, що ми кудись поїдемо і щось нове та цікаве побачимо.

Першого жовтня минулого року два автобуси повезли нас до надморського містечка Нетуно. Там ми молились при мощах святої Марії Горетті, оглядали місце, де вона жила дванадцять років і де заслужила собі пальмову вітку мучеництва.

На обід вернулись ми до «Кастеллі Романі» до Лянувіо. Там цікаво було оглянути деякі руїни з римських часів. Обідали ми в новіціяті оо. Салезіян, де перебувають наші два старші товариші.

По обіді дорога повела нас у саму гушавину достиглих італійських виноградників (звідси і назва прогулянки — «виноградна!»). Серед моря зеленого листя і білих між ним грон винограду наші автобуси спинили свій біг. Отець Ректор купив для нас одну із незмірених нив винограду. Припрошувати нас до «праці» не треба було. В одну мить зникли ми в гушавині виноградника, меж якого ми не могли знайти. Радість, крик, жваве лускання грон, жарти...

— Петре, лиши хоча коріння на насіння — нагадує Андрій.

— Не займай, бо й це обгризу... борониться Петро.

Іван, бачучи поміж листям Юрка, що зайнятий був виноградом, пробував остерегти:

— От, дивись, нагадує паровоза... Ти ж уважай, не накладай так багато, бо вневдовзі подвійні грона будеш їсти...

Такі розмови чутні були тільки у відважніших, бо інші... Ех, в інших... «розмовниця» зайнята, навіть на жарти нема часу. Дехто з отців пропонує нам заспівати дещо, та це — «голос вопіючого в пустині» та ще в такій зеленій, сповненій золотих кульок... Тільки по якомусь часі почались знову жарти, згодом хвальби..., а там і «Ой, куме, куме...»

Минуло літо, минула й осінь. Зима. Але в Римі снігу нема. Тільки слота, вітер. А знаємо, що десь сніг є... біленький...

— Поїдемо до нього, як він не хоче до нас, — кажуть Отці.

Третього січня ц. р. знову два автобуси виїжджають із Семінарії раннім ранком. Крутими та вузькими дорогами спочатку по горбках, а потім в горах підіймаємось все вище і вище. Показались перші клаптики снігу, а далі — ціле біле царство «Термінілльо». Висипались ми з автобусів, мов запорожці з байдаків. Перші хмари зимна зударилась з молодими грудьми, дужче забилося серце..., а «малі семінаристи» чимшвидше пірвали гринджолята! Помчали на знайоме вгорі місце, а за хвилину були вже в долині...

Справді, це були не переливки, коли 70 пар санок з усіх боків спускалися в одне русло, а там стримувалися мов авто перед семафором. Сніг яскравий, блискучий, твердий. Забавам немає кінця. Усе веселе, все раде, захоплене...

Одному санки втікли і він, бідолаха, доїхав на штанях (потім хвалився, що дві пари надів, передбачливий!), другому довелося носом позначити напрям в долину, третьому прийшлося доїхати під санками... Один уже в автобусі сидів, бо руки закістенили. Але ці пригоди нікого не турбують, ба навіть охоти додають.

Найдовший «чутливий» спомин мав о. Ректор на своїй лівій руці, бо хтось його підтяв...

Нас чекають ще дві цілоденні прогулянки — великодня і кінцева.



«Проблиски» — журнал учнів Курсів Українознавства ім. Григорія Сковороди в Торонті, сторінок 20, цикльостилем, ілюстрований рисунками учнів віддзеркалює здібності, ширину зацікавлень учнів цієї школи культурою та зокрема життям своєї школи. Кожного року інші учні видають «Проблиски», інші автори є у них дописувачами. У найновішому, 8-ому, числі за 1968/69 шкільний рік є поезії — віршем та прозою, статті про шкільний хор, про відвідини галерії «Ми і світ», про шкільну імпрезу, про українську літературу («Мойсей» І. Франка і «Лісова пісня» Л. Українки). Цікавляться учні такими темами як «Найважливіші чинники у збереженні нації», є тут описи прогулянок, публічної збірки на суспільну опіку, жарти над абсолювентами курсів, тексти прощальних промов, звернених до улюбленого професора Ярослава Пастернака і до матурантів курсів, сміховинки. Журнал написаний виробленою українською мовою, жаль тільки, що трапляються правописні і технічні помилки. Цілість мило вражає читача юним ідеалізмом у підході до життєвих проблем та повагою сприймання складностей життя.

Подаємо із цього журналу оцю статтю.

ПРОЩАЛЬНЕ СЛОВО ДО ПРОФЕСОРА ЯРОСЛАВА ПАСТЕРНАКА

Цього року від наших Курсів відійшов улюблений наш професор, який своїм ніжним, спокійним голосом так цікаво подавав нам знання про археологію України і який так симпатично ставився до учнів. Цим професором є д-р Ярослав Пастернак.

Проф. Я. Пастернак, один з найвидатніших українських археологів, свою фахову освіту здобув у Львівському та Празькому Університетах. Він досліджував терен княжого Галича і королівського замку в Празі.

У Крилосі біля Галича професор Пастернак віднайшов фундаменти церкви, яка колись була найбільшою церквою в західній Україні і другою найбільшою церквою в цілій Україні, після храму св. Софії в Києві. У Крилосі проф. Я. Пастернак відкопав саркофаг князя Ярослава Осмомисла.

Нині на еміграції є лише три відомі в науці українські археологи: професор Петро Курінний (Мюнхен), Юрій Шумовський (Нью-Йорк) і Ярослав Пастернак (Торонто).

Ми студенти дуже щасливі, що такий славний професор археолог та автор творів «Старий Галич» і «Археологія України» навчав на наших Курсах. Про книжку «Археологія України» написав проф. М. Міллер (1967 р.) так: «Вихід у світ монументальної праці проф. д-ра Ярослава Пастернака, мабуть, найвидатніше явище за останні десятиріччя в розвитку української науки, зокрема історії».



Проф. Я. Пастернак

Своїми цікавими викладами, проф. Пастернак розбудив у нас любов та велике зацікавлення до науки археології та показав нам справжню роллю України в праісторії Східної Європи.

Ми ніколи не забудемо лекцій про археологічний феномен — трипільську мальовану кераміку чи лекції про страшні поховальні обряди скитських царів.

Прощаємо Вас, Пане Професоре, та дякуємо Вам за цікаві лекції і бажаємо Вам багато, багато щастя та кріпкого здоров'я.

Пл. уч. Ірина Макарик,

Гурток «Боярині», 4-ий Курінь УПЮ-ок ім. Лесі Українки, Торонто

Будьте ПЕРЕДплатником,
а не ПІСЛЯплатником «Юнака»!
Тому ЩЕ НИНІ вишіть
6.00 дол.
на ПЕРЕДплату за 1969 рік!

Від Редакції: У продовженні містимо два дописи, нагороджені третьою нагородою у старшій та молодшій групі юначок (юнаків) на конкурсі на дописи до "Юнака", що відбувся у Пл. Станиці в Нью-Йорку в січні ц. р. Інші матеріали з цього конкурсу були поміщені в числах за квітень, травень і червень ц. р.



Пл. уч. Олесь Мотиль

ЗАХІД СОНЦЯ

Густо кров'яна червона куля помаленьку просувається в мочари сухого піска. Грабіжницька, тісноока сова, сидючи у своєму колючому житлі, безсердечно шукає за добиччю.

Чорнило чорно-червоне небо поволі стає покрите золотими шпильками. Піски є пофарбовані каштановою фарбою, яка нехотючи відступає до раненого сонця.

Світ є мертвий, окрім нервових шелестів і звуків звірят та комах.

Одним невиразним рухом тяжке болото ковтає сонце.

Смолюча занавіса оточує світ.

І ніч прийшла...

Пл. уч. Олесь Мотиль (15 років)

9-тий Курінь УПЮ-ів, Нью-Йорк, США

ЗАБУТА МЕНШИНА

Америка, яка в часах великих змін є однією з держав, що розуміє національні меншини та має у відношенні до них почуття справедливості, забула про одну групу, до якої повинна мати більше розуміння тому, що ця група була першою, що поселилася на цій землі. Пізніше, однак, інші поселенці цю групу насильно усунули до їх первісних резерватів, і там цей народ поволи винищується через брак відповідного життя, охорони та лікарської опіки.



Пл. уч. Андріян Каратницький

Цей народ затрачує свою національну гордість тому, що єдиним способом, яким може одержати державну допомогу, є для нього відречення від своєї давньої історії, культури та традиції.

Цей народ — це Індіани. Ми, українці, повинні розуміти їхню ситуацію, бо від найдавніших часів аж дотепер наші вороги нас переслідують, використовують та пробують змусити нас відрестися нашої національності, культури та традиції. Але ми завжди боролися і ніколи не піддалися. Тепер американські індіани починають боротися за свої права. Вони відрікаються державних підкупів і допомоги, а затримують у своїй бідності гордість свого походження.

Саме із цієї причини кожна людина, яка горда із своєї національності, повинна допомогти індіанам і домагатися для них прав без ніяких обмежень, бо лише в такий спосіб можна врятувати американських індіан — цю забуту тепер меншину.

Пл. уч. Андріян Каратницький (14 років)

9-тий Курінь УПЮ-ів, Нью-Йорк, США

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

● Журнал мені дуже подобається і я радо читаю усі статті. У залученні пересилаю чек на \$6.00 на дальшу передплату за "Юнака". Із пластовим привітом — Скобі! — **Пл. юн. Христя Гриценко, Еверет, Масс., США.**

● Пересилаю 12.00 дол. на передплату за "Юнака" за 1969 і 1970 роки. Я сказав до своїх дітей, які передплачують "Юнака", що коли ми спізналися вислати своєчасно передплату за нашого улюбленого "Юнака" за цей рік, то тепер ми зобов'язані вислати за нього передплату на один рік наперед, що й оце виконуємо. Бажаємо Вам якнайкращого здоров'я і сил, щоб і далі Ви могли видавати такий цінний журнал. — Із глибокою пошаною до Вас — **Лука Максим (батько), Гамільтон, Канада.**



НЕСПОДІВАНІ ГОСТІ

Я живу із своїми батьками в центральній Австралії. Ми маємо величезну ферму, на якій тримаємо багато корів і овець. До найближчого сусіда 70 миль, а до найближчого міста Аліс Спрінг — 400 миль. Харчі і пошту для нас раз у тиждень привозить літак.

В одному кінці нашої ферми, біля підніжжя гір, є велике озеро. Навколо нього росте евкаліптовий гайок, а далі кущі і трава. Головна наша робота — доглядати, щоб худобі було досить корму й води. Цього року була посуха і, рятуючи худобу, тато пригнав її до озера. Ми часто приїжджали наглядати за худобою. Одного разу ми затрималися допізна і вирішили проспати ніч біля озера.

Тато швидко заснув, а мені не спалося, і я вирішив пройтися. Було тихо... Зорі ясно сяяли. Одійшовши з півмилі від нашого куреня, я побачив величезну тарілку сліпучого світла. Мабуть, летюча машина з іншої планети — подумав я. Машина помалу приземлювалася недалеко від мене. Як я придивився, то побачив на верху машини лампу, яка мерехтіла різними кольорами. Навколо машини — рядок вікон, з яких виділялось ультрафіолкове світло. Мене дуже кортіло побачити машину зблизька і дізнатися, чому вона прилетіла на землю. Крадькома я помалу пробрався до того місця, де осіла тарілка. Вона була десь близько 50 футів в діаметрі і 25 футів висоти. Тарілка стояла на галявині. Нараз рушій затих, світла згасли, і з мого боку з'явився великий квадратний отвір. У мене все в середині похолело. Висунулася платформа...

Тоді з тарілки почув я багато незрозумілих звуків. Враз гидке, сине створіння, схоже на павука, вилізло з тарілки. Я хотів тікати, але не міг ворухнутися — прикипів до місця.

Це дивовижне створіння було з метр заввишки, мало величезну голову, яка була вкрита короткою синьою шерстю. На цій «голові» було двоє дуже яскравих балабушок, мабуть очі. На нижній частині голови отвір, який систематично відчинявся. Цей павук стояв на трьох зелених ногах, які були схожі на стовбури соняшників. Ці ноги закінчувалися качко-подібними ногами. На голові були дві антени, що кінчалися вгорі прозорими м'ячиками. Як павук робив звуки, ці м'ячики наповнювалися мінливими кольорами. По боках було по «руці». Кожна жовта рука кінчалася насоском.

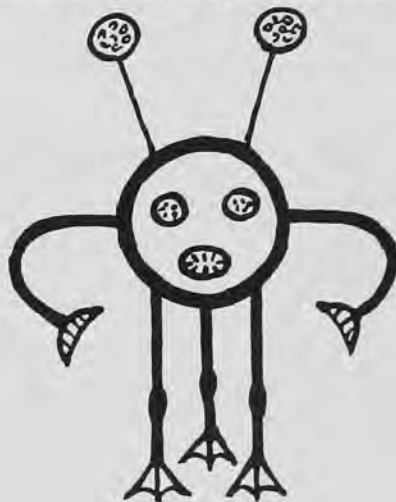
Створіння обернулося, щось прохрипіло і ціла група цих павуків випарувалася з тарілки. На наказ першого вони рушили в напрямі до мене. У мій голові промайнуло: — «Це кінець!»

Павуки наближалися. Мене охопив неймовірний жах!

Раптом, зовсім близько біля мене вони стали і, покрутивши антенами, попрямували трохи набік до озера. Як вони зникли в чагарнику, я ще довго сидів і боявся ворухнутися. Тоді я набрався відваги і прокрався до їхньої машини.

У летючій тарілці було тихо. Чулося тільки одноманітне бімкання. Зайшовши крізь отвір, я опинився в круглій кімнаті. По стінах були панелі з гудзиками, підоймами, віконцями.

В одному кінці кімнати був панель з екранами; біля кожного екрана було по декілька гудзиків і підойм. Я потягнув одну підойму і зжах-



нувся. На екрані з'явився синій павук. Істота почала метушитися, і я побачив, як вона, скликаючи інших, почала поспішати до тарілки. Я злякався, і не гаючи часу, вибіг на двір та заховався в кущі. І якраз своєчасно, бо з протилежного боку галявини виринули сині істоти і швидко попрямували до тарілки. Вони зайшли в середину й зразу за ними зачинився отвір.

Машина загула, спалахнула, і помалу знялася над гаєм і зникла. Я ще довго сидів і хвилювався. Потім побіг назад до куреня і розбудив тата, щоб йому про все розказати. Та він не повірив. Сказав, що то мені приснилося це все. Я переживав розчарування... Може, хоч ви повірите?...

Пл. юнак Юра Ткач (15 років)
Австралія

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

НАША ПРОГУЛЯНКА ДО ФАБРИКИ ПАПЕРУ

Дорогий Юначе! Посилаю Тобі привіт від юнаків із Вінніпегу! Одночасно долучую статтю про прогулянку наших юнаків і новаків до фабрики паперу "Пайн Фоллс пейпер мілл". Цю статтю написав пл. юн. Юрій Балько з нашого наймолодшого гуртка "Кобри". Ця стаття була також поміщена в нашій юнацькій газетці "Іду на вас!", яку видав наш курінь. Фотографія з юнаками на старій льокомотиві зроблена біля фабрики паперу.

Прохаю Вас помістити цю статтю і знімок у "Юнаку". Дякую Вам від себе, від гуртка "Кобри" і від 7-го куреня УПЮ-ів у Вінніпегу. — Скобі! — Вінніпег, 30 травня 1969 р. — Ст. пл. Олег Сливинський, зв'язковий 7 куреня УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника, Вінніпег.



Прийшли довговичікувані вакації. На раді гурткових ми обговорювали пляни щодо нашої прогулянки. Можете собі уявити, скільки то сварки, аргументів і змін було на цих нарадах. Нарешті всі згодилися на місце: фабрика паперу у Пайн Фоллс. На сходинах після цих рад, гурткові нам пояснили: кожний має принести перекуску, светер і 1.50 дол. на автобус.

Прийшла середа, 9-го квітня. Уже всі звикли до вставання о 10-ій годині, а то в сьомій годині вранці «дзень-дзень» — дзвонить годинник. Нема ради, треба вставати, хоч як тяжко! Одначе, думка про щось нове і цікаве захочувала. Біля домівки курінний зробив збірку. Він та ще один юнак позбирали від хлопців гроші. Швидко, не гайнували часу, повсідали ми до автобуса і рушили. Опікунами цієї прогулянки бу-

ли: пл. сен. Іван Паньків і ст. пл. Юрій Носик. Усіх нас разом було 30 юнаків і 15 новаків.

По дорозі ми раз затримались, щоб «натягнути ноги». Їзда тривала дві години, але час швидко минув і ми заїхали на місце. Як вийшли з автобуса, мусіли ще зачекати на наших провідників. Незабаром вони приїхали і розділили нас на три групи.

У будинку фабрики пояснювали і показували нам такі машини: «конвеєр белт» — машина, яка приносить колоди дерева до фабрики. Ця машина тягне колоди до великих бубнів «баркінг драмс», які здирають кору. До цих бубнів ллється цілий час гаряча вода. Із цих бубнів знову тягне колоди «конвеєр белт» або пас, і тоді ці колоди переглядають робітники. Як якась із цих колод має на собі ще кору, то кидають її назад до бубна. Ті колоди, що не мають кори і є чисті, ідуть далі тим пасом до машини — «чиппер», що розтинає колоду на кавалки, які переходять до великої баньки. Тут їх перетравлюють на «кашу». Цю кашу пропускають межі рольки. Це є таке ціле пасмо рольок, на яких висушують цю кашу і роблять довге пасмо, що має в собі ще вогкість. Початок цього пасма називається «мокрый кінець», а його кінець — «сухий кінець».

Між цими пасмами є перехід, яким ми всі проходили і оглядали ті всі рольки. У тому переході температура доходить до 120 ступенів улітку, а 100 взимку. Ми мали щастя, що в той день було тільки 95 ступенів, бо, маючи на собі теплі светри, ми були б певне не витримали такої гарячі.

Далі робітники пропускають готовий папір через круглі ножі, які обтинають папір на різноманітні ширини. Опісля накручують на рольки, пакують і зазначають розміри.

Оглядання цієї паперової фабрики у Пайн Фоллс було дуже цікаве і повчальне, одначе, через сильний гуркіт машин та досить часті нещасливі випадки — я не хотів би там працювати!

Пл. юн. Юрій Балько

Гурток «Кобра», 7 Курінь УПЮ-ів
ім. Святослава Завойовника
Вінніпег, Канада





ТАБОРОВІ ОБРАЗКИ

По якомусь часі дійшли ми так до одного евкаліптичного ліса, де зупинились на відпочинок. Звідтіл повели нас наші провідники вже не берегами річки, але лісом, а потім полями, порослими переважно травою, де паслися стада корів. Корови збентежені нашою появою, своїм муканням, ніби питали нас, що ми тут робимо? Ще по якомусь часі зустріли ми безкраї лани, засаджені кукурудзою, яка ніби всміхалася до нас великими білими зубами своїх качанів.

Сьогодні світанок привітав нас настирливим сюрчанням свистка. Вдирався насилу до теплих шатер і вверчувався щораз більше дошкульно до вух сплячих пластунок: уставайте, вставайте!

Значить, відкладана вже кілька днів через слотливу погоду мандрівка, таки відбудеться. І ми не вставали, але дослівно, вистрибували з мішків до снання, бігли по зеленій траві вмиватися, із поспіхом одяглися і поснідали та бадьоро вирушили в дорогу.

У віці нам світило велике червоне сонце, що якраз виходило, ніби з купелі із-за хвиль широкої «Ля Пляти» і, здавалося, питало нас: «Гей, а куди ви так рано?» А нам хіба важно, куди іти?... І йдучи ми співали і жартували. Нашій радості не було кінця. Та цей піднесений настрій почав поволі опадати, коли закінчилась добра дорога і нам припало йти дикими берегами «Ля Пляти». Треба було йти по мокрому піску, брести по болотняному ґрунті, перелазити більші і менші річки, огорожі з колючого дроту, то знову, зберігаючи рівновагу, просуватись понад стромкий берег ріки.



**Юнаки будують браму в таборі УПЮ-ів
"Шестидесятники".**

Коли вже нам здавалося, що далі не потягнемо, наш провід зарядив обідову перерву мандрівки. Але і на відпочинок не було часу: треба було запалити вогонь і зварити обід. Чи добрий був той обід, що ми там варили, трудно сказати. Одначе, можна запевнити, що не залишилося з нього ні крихітки.

По короткому пообідньому відпочинку ми рушили в дальшу дорогу і незабаром дійшли до головних забудовань властителів станції «Люїс Чіко», до якої належала майже вся та земля, по якій ми досі мандрували. Забудовання ці оточені розкішними парками-квітником, рівного якому ми ще в житті не бачили. На всі боки простягалися чистесенькі оселі, обсажені високими соснами, а між ними квіти різнобарвні, різнопахучі. У невідній з нас появилася думка нарвати собі їх



**Ранній звіт у таборі УПЮ-ів
"Шестидесятники".**



Рання збірка в таборі УПЮок
"Берег чекань".

і принести до табору, але нам треба було із сумом пригадати собі, що ми тут тільки непрошені гості.

Поворот до табору був багато коротший, бо йшли ми по битій дорозі і не робили вже практичних вправ з орієнтації і картознавства. Вертались ми втомлені, а наплечники наші здавались нам ніби оливом наповнені. Із співу до маршу — нічого не вийшло. Тільки юнаки насвистували якусь маршову мелодію і тим додавали собі відваги. Та ще крім втоми, кожен з нас відчував задоволення з пережитого і побаченого, задоволення із подолання трудів і неavigід у практиці, а не тільки в пісні.

Пісок, пісок, пісок... Пісок та ще й море. Я люблю море, коли воно спокійне і ніби велитенська зелено-синя кицька лащить біля ніг білого піщаного берега. Я люблю його, коли воно бурхливе і грізне і гуркотом та, громом атакує хвиля за хвилею мокрий берег. Я люблю море за те, що воно вільне нездоланне, що ніхто його не може скувати, приборкати.

Але пісок, той настирливий, надокучливий товариш наших днів проведених у пластовому таборі в Сан Бернардо, надокучив мені. Він, як і повітря скрізь: у шатрах, у мішку до спання, у зупі, в канапці. Він пече нам ноги по дорозі на пляжу, він лізе нам до очей, вух, скрегоче нам на зубах.

Та ми в нього в гостях. Табір розбився між невисокими дунами, порослими пахучими смереками та рідкою шорсткою травою, недалеко від моря. Провід табору вирішив, що нам, по двох тижнях вишколу в таборі в Пунта Індію, треба мати п'ять днів відпочинку тут, над морем. Скільки пригод ми пережили, поки сюди заїхали — про те краще й не згадувати.

На те ми й пластуни. На те воно й є це життя таборове, щоб пластова громада набирала «більше дригу» і вчилася, як то у житті треба все «сяк-так» робити.

Але це все належить більше до вишкільного табору. Тут нам про нього тільки часом пригадують. А поза тим цілими днями ми милуємось



сонцем, пляжею, морем. Управляємо спорт, мандруємо пісками, та ще й ходимо із нашим табором опікуном на оглядини міста.

А ввечорами сидимо при вогнику, співаємо знаних і нових пісень, жартуємо та ще — гуторимо про те, чому цього року табір юнаків називався «Шестидесятники» а табір юначок «Берег чекань»; який зв'язок існує між героями Крут чи Базару 50 років тому і незламним Юрієм Шухевичем, Симоненком, Чорноволом чи Дзюбою наших днів?

На небі великі ясні зорі. Здалека долітає шуркотіння морських хвиль. А нам, задивленим у жар ватри та заслуханим у мелодію «Білих каштанів», здається, що від берегів Сан Бернардо непомітно виростає невидимий міст і простягається все далі і далі на північний схід, ген аж до Київських гір. Ми тоді відчуваємо, знаємо, що того мосту у душах наших ніхто не зірве, і що ми підемо по ньому, щоб поклонитись Юрієві й Софії.

(Із спогадів пластунок-юначок Галі Сокіл та Олі Човган. — За Пластовою Сторінкою в «Українському Слові» Буенос-Айрес, Аргентина).

Пластові табори УПЮ-ів "Шестидесятники" і УПЮ-ок "Берег чекань" відбулися в січні ц. р. в місцевості Пунта Індію, в Аргентині. — Світлина виконав пл. сен. Михайло Василюк.



КУРС ПЛАСТОВИХ ВИХОВНИКІВ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

У суботу і неділю, 19 і 20 квітня ц. р., в Ноттінггамі відбувся курс для майбутніх пластових виховників, на який приїхало багато старших пластунів з різних пластових осередків. Після відкриття ми мали гутірки про ідеологічні основи Пласту (пл. сен. А. Герасимович) і про пластову структуру (пл. сен. О. Марченко). Після цих гутірок ми розділились на дві групи, а саме — на кандидатів виховників новацтва і кандидатів юнацьких виховників.

Новацькі виховники мали дуже багато цікавих гутірок, які майже всі провадила пл. сен. Пеля Олексій. Були такі теми, як "Роль виховника у Пласті", "Пластовий гурток і гурткове діловодство", "Пластові ігри як виховний засіб" тощо. Найцікавіше було, як друг, пл. сен. Роман Дубіль, узяв нас на гутірку про майстрування. Ми всі мусіли малювати і робити з паперу чорноморський прапор і кораблі. Деякі присутні збудували цілу флоту! Пані Кельман прочитала нам досить цікавий реферат про психологію дитини.

Кандидати на юнацьких виховників мали гутірки про пластові сходи, ведення гутірок, гурткове діловодство, упоряд, роль пластового виховника, спів, пластові вмілості і три головні обов'язки пластуна. Їх провели пл. сен. О. Пендюк, пл. сен. О. Марченко, пл. сен. Р. Дубіль, пл. сен. М. Попович, пл. сен. О. Паращак і ст. пл. І. Рій.

Молодь брала участь у дискусії, що особливо розгорнулася при обговоренні першої точки пластового закону. Молодь теж була дуже зацікавлена гутіркою про пластові вмілості, бо це вперше вони почули про широкі можливості пластової праці у цій ділянці. Кандидати на виховни-

ків юнацтва самі практично провели сходи, і в часі обговорення їх на місці могли відразу бачити добрі і погані сторінки проведених сходів. Наприкінці всі учасники курсів зібралися на просторому подвір'ї і зробили спільну світлинку.

Час минув швидко, весело і приємно, і ми певні, що всі учасники курсу відчують, що вони на ньому багато навчилися.

На цьому місці висловлюємо нашу щирі подяку Впр. о. д-рові Михайльському, за відслуження для всіх учасників курсу Богослуження в неділю вранці. Нашим господарям із Пластприятю складаємо щирі подяку за їх труд і смачно приготоване прохарчування.

Пл. сен. О. М. і Ст. пл. О. Т.

СУМНА ПОДІЯ У РІДЖАЙНІ

Гурток УПЮ-ів "Кажани" з Ріджайни, Саскачеван, Канада, пережив 1 червня ц. р. дуже прикрі подію. Наш друг, пл. уч. Маркіяч Марко втратив свого тата, сл. п. Миколу Марка, який помер трагічно, вертаючись з озера. Вся наша пластова група дуже сумувала, бо пан Марко був великим приятелем наших пластунів. Завжди був він готовий возити нас сотні миль на табори, привозив нам подарунки, направляв наші шатра та допомагав нам — пластунам всіма своїми силами. Пана Марка шанували українці Ріджайни і багато присутніх людей на похороні, що відбувся 5-го червня ц. р., віддали йому свою останню пошану. Наші юнаки і новачки в одностроях взяли теж участь у похоронах.

УСМІХНИСЯ!

ЗЕМЛЯ ПОТІЄ

— Хто скаже, від чого роса? — питає вчитель.

— Я знаю! — підіймається Іванко. — Земля так швидко крутиться, що аж потіє.

**

ЧОМУ ТАК?

— Твій тато кравець, а ти завжди в тому самому убранні.

— А твій тато зубний лікар, а ваш Петрик ще не має ні одного зуба.

**

В ТЕАТРІ

— Мамо! Кажіть тому акторові на сцені, хай так не кричить.

— Чому?

— Хіба не бачиш: тато заснув.

**

РОЗУМНИЙ ПЕС

— А знаєш, друже, є такі пси, що розумніші за своїх господарів...

— Ото дивина! Я й сам мав такого пса.

**

ХТО СМІЛИВІШИЙ?

— Воно, звісно, засць таки боягуз. Але якщо він мав вашу рушницю, а ви — його ноги, то хто зна, чи були б ви сміливіші за нього.



Нашому приятелю Маркіянові "Кажани" з Ріджайни складають оце вислови співчуття та вірять, що він добрим пластуванням вшанує пам'ять свого покійного батька, великого приятеля пластової молоді.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Миколи Марка члени нашого "Пластприятю": Н. і П. Воробії, Я. і Б. Казимири, Н. і Е. Кудеревки, Л. і Ів. Саламанчукі, Н. і Яр. Попілі, С. і Яр. Скрипники, М. і Ст. Патикевичі та Я. і Б. Шухевичі склали 8.00 дол. на пресфонд "Юнака".

Пл. уч. Андрій Скрипник

Гурток УПЮ-ів "Кажани",

Пластова Група, Ріджайна, Канада.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

З базару на оселі "Черемош", у Гантері, США, що його влаштували пл. юнаки	\$15.00
О. і В. Савчинські, Бруклін, США, замість квітів на свіжій могилі бл. п. Ольги Цюк з Філадельфії	10.00
Пластова Станиця, Боффало, США	10.00
ст. пл. Юрій Тарасюк, Трентон, США	10.00
пл. юн. Михайло Задорожний, Кліфтон, США	9.00
Члени Пластприяту в Ріджайні, Канада, замість квітів на могилу померлого 1 червня ц. р. свого члена і великого приятеля пластової молоді, бл. п. Миколи Марка	8.00
пл. сен. Петро і Ніна Пясецькі, Флашінг, США	6.00
пл. юн. Володимир Козак, Гамільтон, Канада	6.00
пл. уч. Володимир Держко, Торонто, Канада	5.00
ст. пл. Юрій Макогін, Парма, США	5.00
ст. пл. Зірка Городиловська, Чикаго, США	5.00
пл. юн. Роман Кизик, Нью-Гейвен, США	4.00
пл. юн. Олександра Сущків, Інглвуд Кліфс, США	4.00
пл. юн. Ярема Бохняк, Гамільтон, Канада	4.00
пл. сен. Василь Коваль, Монреаль, Канада	4.00
пл. юн. Геня Снігурович, Вінніпег, Канада	4.00
пл. сек. Любомира і Володимир Пясецькі, Торонто,	4.00
пл. юн. Орест Мороз, Гастінгс он Гадсон, США	4.00
пл. юн. Євгенія Гуляк, Торонто, Канада	4.00
пл. юн. Володимир Артимишин, Нью-Йорк, США	4.00
пл. юн. Лідія і Христя Кусяки, Парма, США	4.00
пл. сен. Богдан Шулякевич, Монреаль, Канада	4.00
ст. пл. Іванна Керод, Бронкс, США	4.00
Інж. Роман Баранський, Йонкерс, США	3.00
пл. сен. Анна Герасимович, Манчестер, Англія	2.54
пл. юн. Христя і Марта Мацькові, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Люба і Андрій Вериги, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Ольга і Євген Грицаки, Принстон, США	2.00
пл. юн. Андрій Пилипів, Торонто, Канада	2.00
пл. юн. Ірка і Юрій Горготи, Гвелф, Канада	2.00
пл. юн. Юрій Чернига, Блумфілд, США	2.00
пл. юн. Андрій і Роман Стойкевичі, Вінніпег, Канада	2.00
пл. юн. Марія Мандрусак, Савт Орендж, США	2.00
пл. юн. Л. В. Демянчук, Філадельфія, США	2.00
пл. уч. Дарка Івахів, Чикаго, США	2.00
пл. юн. Марта Теодорович, Монреаль, Канада	2.00
пл. юн. Мотря Ходновська, Ірвінгтон, США	2.00
ст. пл. Євген Гаврилюк, Монреаль, Канада	2.00
ст. пл. Олександр Гаврилюк, Монреаль, Канада	2.00
Е. Козьолковська, Лідкомб, Австралія	1.80
пл. юн. Ірина Давидович, Парма, США	1.00
пл. юн. Богдан Козоріс, Вінніпег, Канада	1.00
пл. юн. Христя Кизима, Ньюарк, США	1.00
пл. юн. Богданна і Аскольд Бойки, Монреаль Канада	1.00
пл. юн. Роман і Оріс Сокольські, Гартфорд, США	1.00
пл. юн. Галина Демчишин, Рарітан, США	1.00
пл. юн. Христя Гавур, Кент, США	1.00
пл. юн. Ольга Кіра, Йонкерс, США	1.00
пл. юн. Ярема Кохан, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Богдан Бучок, Вінніпег, Канада	1.00
пл. юн. Богдан Бучок, Вінніпег, Канада	1.00
пл. юн. Ігор і Петруся Кайди, Вінніпег, Канада	1.00
ст. пл. Марія Горбай, Едмонтон, Канада	1.00
пл. сен. Уляна Дичок, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Юрій Шутер, Рочестер, США	1.00



Замість квітів на свіжій могилі

св. п.

ОЛЬГИ ЦЮК

з Філадельфії, США,

складаємо пожертву \$10.00

на пресфонд "Юнака".

О. і В. САВЧИНСЬКІ

Бруклін, Н. Й., США

Замість квітів на свіжій могилі

бл. п.

ЄВГЕНА ВИНЯРСЬКОГО

Дідуся нашого гурткового друга пл. юн. Андрія

Винярського складаємо пожертву 6.00 дол. на

дарункову передплату "Юнака" для незамож-

ного юнака в Європі.

ЧЛЕНИ ГУРТКА УПЮ-ів "ТИГР"

Клівленд, США

УВАГА!

Ф І Л А Т Е Л І С Т И !

УВАГА!

З нагоди святкування 20-річчя Пластової Організації у Вел. Британії Крайовий Пластовий Провід випускає ювілейні марки і коверти.

Марки будуть у трьох різних кольорах в ціні 3, 6 і 9 пенів, а коверти в ціні 3 пени для всіх європейських країн, а марки в ціні 5, 10 і 15 американських центів та коверти по 10 амер. центів для інших країн.

Офіційний день випуску марок буде 15 серпня 1969 року. Бажаючі отримати ці значки з ковертою і з офіційною печаткою випуску мусять завчасу надіслати свої замовлення і гроші — 2/6 (в англійській валюті) або 50 ам. центів (враховуючи вже кошт пересилки) на адресу фінансового референта:

Mr. R. Dubil, 65 Crathorne Ave.,

Oxley, Wolverhampton, England.

КРАЙОВИЙ ПРОВІД ПЛАСТУ

У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

пл. юн. Стефа Демків, Дітройт, США	1.00
пл. юн. Іван і Степан Гусяки, Бруклін, США	1.00
пл. юн. Мигослава Барановська, Торонто, Канада	1.00
ст. пл. Михайло Савчак, Бруклін, США	0.80
пл. юн. Нестор Козловський, Рочестер, США	0.55
пл. юн. Марія Грицак, Кренфорд, США	0.50
пл. юн. Юрій Смеречинський, Торонто, Канада	0.50
Разом у цьому списку	\$ 192.27

ДОРОГИЙ ДРУЖЕ — ДОРОГА ПОДРУГО!

● Чи Ви вже також вислали в цьому році до нашої Адміністрації Вашу пожертву на пресфонд "Юнака"?

● Якщо ні, то зробіть це тепер!

● Кожний передплатник і читач "Юнака" повинен раз у рік скласти пожертву на пресфонд свого журналу!

АДМІНІСТРАЦІЯ "ЮНАКА"

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ й ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашій найбільшій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить $4\frac{3}{4}\%$ ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ
власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

★★★

Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto(Ontario
Tel.: RO 7-7246

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕ-**
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ в на-
шій кредитівці одержите: **$5\frac{1}{2}\%$**

ЩАДИТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ

в українській кредитівці

“БУДУЧНІСТЬ”

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО
140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.



Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ
КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всякі
друкарські
і переплетничі
роботи

Хто з Вас подорожує

✱ літаком ✱ кораблем ✱ поїздом ✱ автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити по-
дорожній квиток і одержати безплатно всякі
потрібні інформації і поради

в українським подорожнім бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплатувати, але й
докладно читати, до нього дописувати, приєдну-
вати йому передплатників і збирати пожертви
на його пресфонд.

Ціна 50 центів

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W., Toronto 9, Ont., Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED



СИНИЦЯ



СОЛОВЕЙ



ЛАСТІВКА



ПІДСНІЖНИК



БАРВІНОК



ФІЯЛКА



БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей



БОРСУК



ІЖАК



КАЖАН



БОБЕР



САЙГАК



ЛИС



РИСЬ



ЗАЄЦЬ



ВЕДМІДЬ



ВОВК



ОЛЕНЬ



ЛЕОПАРД



КОБРА



ОРЕЛ



СОКІЛ



ГОТУР



ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожноразово вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ»
ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!